a Et dedit eos i miscōdias: i cōspectu oīm q̄ cęperāt eos. Qd exponit alia lra q̄ hz: Dedit eos miserabiles corā oib⁹ q̄ cęperāt eos. Sz videt ꝓ ziū/Esa.x.b. vbi dī de sennacherib: Ad inknitionē erit coz eī⁹. Et Threñ.iiij.c. Mecz senū miserti sunt. Solo. Hęc fuit miscōia q̄ ꝑplus non penit⁹ delebat. Tob. j.b. Qm̄ memoz fuit dei in toro cozde suo: dedit ei dñs gratiā in conspectu salmanasar regis.

a Et dēdit eos in miscōdias: in
b cōspectu oīm q̄ cęperāt eos.
c Saluos fac nos dñe de⁹ nr̄:
d e f g Et cōgrēga nos de nationib⁹.
g h i k l m n o p Vt cōfitēamur nōi sctō tuo:
r glōriemur i laude tua. Benedict⁹ dñs deus israel: a sęculo r vsqz in sęculū/et dicēt omnis popul⁹/fiāt fiat.
Alleluia alleluia.

Dozaliter * sup malo qd cogitaui vt facerē ei. Et cū ita pęnituerīt. a De dit eos in misericozdias. i. gratis misert⁹ est eis. Et hoc b In cōspectu omniū qui cęperāt eos: id est videntib⁹ ipsis dęmonib⁹ r dolentibus. Unde Hieh. vlt.b. Educet me dñs in lucē. s. gratię: r videbo iusticiā eius. i. iustificationē eius i me. Et sequit: Aspiciet me inimica mea. s. caterua dęmonū: r operiet cōfusione. c Saluos fac nos. Sexta pars vbi post laudē ozat id qd futurū videt. s. vt ecclia de omnib⁹ gentibus cōgregęt ad salutē. Unde ꝓpheta in ꝑsona electoz dicit: Saluos fac nos dñe de⁹ noster. Et vt salues: d Cōgrega nos/per gratiā in ꝑsenti: per gloriā in futuro iudicio. e De natiōib⁹. i. de omī gente. f Vt cōfiteamur nomini sancto tuo/in ꝑsenti: h Et gloriemur in laude tua/in futuro. Vt ꝓfiteamur/Ecce meritū. Et gliemur/Ecce ꝑmiū. Et sicut dicit in Glo. in his tribus verlib⁹: videlicet in vltimo ꝑcedentis partitionis: r in his duob⁹ iam expositis/notat triplex ecclesię status. s. status pęnitētię/stat⁹ iustiçię/status glorię. Status pęnitētię notat/cū dicit: Et dedit eos in misericozdias. Status iusticię/cū dicit: Saluos fac nos dñe rc. Status glorię/cū dicit: Et glorieur i laude tua. Notant similit hęc tria i multis locis in scptura: sicut plenius in Glo. habet. Laudem autē illam breuiter tangit/cum subiūgit: i Bñdictus dñs de⁹ israel. i. videntiū deū in via p fidem: r in patria p speciē sicuti est. m A sęculo. i. ab ęterno. n Et vsqz in sęculū. i. in ęternum. o Et dicet oīs populus. s. ꝑdestinatus: fiat fiat. Per geminationē intellige laudis pfectionē r ęternitatē. Et ponit binarius p numero infinito: qz semp laudabūt. Sed pōt hic quęri: quō possum⁹ bñdicere deū/ cū dicat Heb. vij.b. Sine vlla cōtradictiōe qd minus est a melioze bñdicit. Et q̄s est melioz deo? Nullus. Ergo null⁹ pōt deū bñdicere. Solutio. Est bñdictio laudis siue gratiarūactiōis: ꝗm qd dī/Job.xxix.c. Bñdictio perituri sup me veniebat. i. paupis. Et Apoc. vij.c. Benedictio r claritas r sapiētia r gratiarūactio rc. Et hac benedictōe potest hō r debet deū bñdicere. Itē est bñdictio q̄ est cōsecratio. Nūeri. vj.d. Sic bñdicetis filijs israel. Sic semp maioz minori benedicit. Unde/sic deo nō possum⁹ bñdicere. Hi tres ꝓsus sunt. j. Paral. xvj.c. vbi sic dicit: Cōfitemi dño qm̄ bon⁹: qm̄ in sęculū miscōia eius: Et dicite: Salua nos deus saluaris noster: r cōgrega nos r erue nos de gentib⁹: vt cōfiteamur nomi sancto tuo: r exultem⁹ in carminib⁹ tuis: bñdictus deus israel ab ęterno r vsqz in ęternū: et dicat oīs ꝑplus amē/r hymnū deo.

Dozaliter Dozaliter: c Saluos fac nos: dicunt peccatozes in ꝑsenti/salute gratię: i futuro/ salute glorię. Et dicit: Fac nos saluos/nō diuites vel sciētes vl potētes. Et duo dicit/q̄ duo mala sęculi. Cōtra piculū mūdi/dicē: Salua. Cōtra schisma/dicit: Cōgrega. Ex cōgregatiōe sequit salus: r ex dispsione piculū r piclitatio. Ideo dñs venit r passus est: vt dispsos cōgregaret in vnū: sicē dī Job. xi.g. Dozitur⁹ erat p gente: et nō tm̄ p gente: sz vt filios dei q̄ erāt dispersi ꝓgregaret i vnū. Ecōtrario autē sathanas. i. diabol⁹ venit vt dispgat. Unde dicit dñs/Matth. xij.c. Qui nō est mecū q̄ me est: r q̄ nō cōgregat mecū/dispgit. Exo. v.c. Dispersi sunt filij israel a pharaone per ęgyptū ad colligēdas paleas. Scit enī diabol⁹ callidus aduersari⁹/q̄ mltitudo ꝓgregata fortis est/r inuincibilis: r terribilis est vt castrozū acies ozdinata: vñ semp labozat ad sepationē r schisma. Propter h̄ petūt iusti: d Et ꝓgrega nos de nationibus: Maxime ꝑlati r doctozes debēt ꝓgregari: de nationib⁹. i. separi a vita sęculari r tumultu q̄ hoiem dissoluūt et sepant a seipso. Ideo bene dicit/Act. xiij.a. Segregate mihi paulū r barnabā in op⁹ ad qd assūpsi eos. Nos/dicit/nō tm̄ cozpa nr̄a: qz mlti sūt cozpe cōgregati r cozde diuisi. Sed de bonis dicit/ Act. iiij. f. Mltitudinis credētiū erat coz vnū et aīa vna. Hiere. xxxij. g. Dabo eis coz vnū et aiaz vnā vt timeāt me vniuersis dieb⁹/et bñ sit eis. Congrega q̄ nos/dñe: f Vt cōfiteamur/cōfessiōe duplici/pctōz r laudis. g Nomi sancto tuo: qd est iesus: cui debet fieri confessio peccatoz: vt fiat in spe salutis obtinēdę: r cōfessio laudis: qz illud nomē debemus laudare qd p nobis suscępit. Exo. xxxix.e. Fecerūt r laminā sacrę venerationis de auro purissimo: scripserūtqz in ipsa opę gēmario sanctū dñi. Hoc ē nomē qd ē sup omne nomē: Phil. ij.b. Nec ē aliud nomē sub cęlo datū hoib⁹ in q̄ oporteat nos saluos fieri: sic dī Act. iiij.b. Sunt aūt quidā hypocritę: q̄ faciūt ꝓfessionē r pctōz r laudis/ad h̄ vt ab hoib⁹ laudēt r sancti reputent: Propt hoc bñ addit: h Et glorieur i laude tua/nō in nr̄a. Matth. v.b. Uideāt opa vra bona r glorificēt patrē vestrū q̄ i cęlis ē. Ps. Nō nobis dñe nō nobis: sz nomi tuo da glriā. Hoc ē qd h̄ dicit: Glorieur i laude tua/dicentes: tā ope r corde/q̄z ore: i Bñdict⁹/sit/dñs: ergo metuēd⁹ r ei seruiēdū ē. k De⁹: ergo colēd⁹. l Israel. i. videntiū deū/nō cęcoz. Matth. xxij.c. Nō est de⁹ mortuoz: sed viuoz. Ergo nec cęcoz/q̄ tenebras colūt. Joh. iij.c. Lux venit i mūdum: r dilexerūt homies magis tenebras q̄z lucē. m A sęculo vsqz i sęculū. Ecce ponit hic terminū a q̄/et terminū ad quē. In q̄ docet nos/r arguit eos q̄ nolūt moueri a sęculo: sz ibi sp stare: Et tota vita christiani nō est nisi quędā ꝓcessio/a sęculo/nequā: ad sęculū/beatū. Hāc aūt laudē: s. cordis/oris/operis: nō debent facere soli sacerdotes r clerici: sed omnes christiani: Unde addit: o Et dicet omnis populus: fiat fiat. Ps. Laudate dñm omēs gentes: laudate eum omēs populi.

Ps. 113.

Ps. 116.

c Confitemi dño rc. Titul⁹. Alleluia alla. Huic psalmo cū duob⁹ ꝑcedētib⁹ cōis ē materia: sicē sil'is ē titul⁹. Inuitamur enī i hoc psalmo ad vtrāqz cōfessionē: et ꝓpter h̄ cōpetenter duplicat alla. Uel ꝓpt duplicē parietē ecclię ꝓfitētis. s. de iudęis r gentib⁹: sicut aplus dixit/Ro. viij.c. et Gal. iiij.a. Abba pat: licet idē significet abba qd pater. Abba dixit p ꝓuersiōe iudęoz: pat p cōuersiōe gentiū. Docet aūt h̄ psalm⁹ qd sum⁹ nos p nos. s. infirmi r mali: qd p dei miscōias. s. boni r filij dei: Et p hoc sup/bia cōterit vt gra glificet: q̄ de q̄ttuoz tēptatiōib⁹ liberat: q̄s i h̄ psalmo ponit. Intētio ē monere ad vtrāqz ꝓfessionē. Modus. Septē sūt ptitiōes. Primo monet redēptos ꝓfiteri: qd ē intētio sua. Secūdo ponit primā tēptationē r liberationē ab ea: q̄ tēptatio ē erroz/ q̄ aliq̄s nihil expectat p⁹ hāc vitā: hęc tēptatio ibi oīdit: Errauerūt. Tertio ponit secūdā tēptationē/q̄ ē difficultas vincēdaz cupiditatū i via/r liberationē ab ea: ibi: Sedētes. Quarto ponit tertiā tēptationē/q̄ ē tędiū bñfaciēdi/r liberationē ab ea: ibi: Omnē escā. Quinto ponit q̄rtā tēptationē/q̄ est tēpestas sęculi/ q̄tiens ecclīā/turbās rectozē: q̄ a trib⁹ ꝑcedētib⁹ liberat⁹/ fortasse dign⁹ ē vt in gubernaculo nauis ꝓstituat: hāc inq̄z ostēdit r liberationē ab ea: ibi: Qui descēdūt. Et sciēdū q̄ post enarrationē vniuscuiusqz temptatiōis supponit clamoz/liberatio/miserationis cōfessio. Clamoz: ibi: Et clamauerūt. Liberatio: ibi: De necessitatib⁹. Cōfessio: ibi: Cōfiteant. Sexto cōmēdat ecclesiā/oīdēdo i nob grām dei: r ipsū deū supbis resistere: r hūilib⁹ gratiā dare: et ostendit q̄liter ecclesia ꝓficit: ibi: Posuit flumia. Septimo de hęreticis adiūgit/q̄. s. ipsis destructis erecta ē ecclia: ibi: Et pauci. Hūc psalmū ita diuidit Aug⁹: vñ Cassiodoz⁹ se auctatē hāc dicē/etiā cęteros diuidēdi/q̄uis ipse Cassiodoz⁹

Partitio psalmi

Jaco. 4.b.

Cas. 6.d.

Allegorice de ꝓfessiõe laudis

ipse. Cassiodor⁹ hũc ipsũ psalmũ aliter diuidat. Primo ergo monẽs ad cõfessionẽ/dicit: a Cõfitemi dño/vtraq; ꝓfessione. Sed ꝑmo allegorice legam⁹ de cõfessiõe laudis. Secũdo mozalit de ꝓfessione pcõꝑ. Cõfitemi/g̃/dño/christo.i. laudate ipsum simul corde/ore/ꝛ ope. Leuit. vij. Offerebãt panes simul cũ cõfessione. Roma. x. b. Corde credit ad iusticiã: ore autem confessio fit ad salutẽ. Vel/ Cõfitemini. s. simul fatemi nouũ et vet⁹ testamẽtũ: dño. i. ad honorẽ christi: q̃ vtriusq; ẽ ꝓditor. Et ꝑ ẽ ꝗ iudeos ꝛ manicheos: qz ꝑmi nouũ: ꝛ alij vet⁹ reprobãt testamẽtũ. Vel/ Cõfitemi. i. sil et ꝓcorditer vtriq;. s. iudei ꝛ gentiles/ fidem. Cõfitemini/dico/ b Qm̃/est/bon⁹/in se. q. d. nõ solũ qz bñfic⁹: vt mercẽnarij.

Ps. 48. Ps. Cõfitebit tibi cũ bñfecerꝭ ei: Sz ꝑmo ꝛ ꝑncipalit fatemi qm̃ bon⁹/vt filij. Secũdo/ c Qm̃ i sęculũ miscdia ei⁹: q. d. secũdo/qm̃ benefic⁹: hoc est qd dicit: qm̃ in sęculũ. i. in ęternũ durat/miscdia eius. i. redẽptio ꝛ saluatio nr̃a quã de

Ps. 99. misericordia sua fecit Ps. In ęternũ misericordia eius. Et ad ipsi⁹ laudẽ ꝗ debẽt dicere ꝛ narrare illi quib⁹ hoc bñficiũ fecit: Vñ addit: d Dicãt: modo in p̃senti hoc qd dico. s. qm̃ in sęculũ miscdia eius: illi/ e Qui redẽpti sũt/nõ a quocũq;: sed f A dño. i. christo/q̃ est dñs omniũ. Eph. j. b. In quo habem⁹ redẽptionẽ ꝑ sanguinẽ ei⁹. j. Pet. j. d. Nõ corruptibilib⁹ auro ꝛ argẽto redẽpti estis de vana vĩa cõuersatione paternę traditiõis: sed p̃cioso sanguine q̃si agni incõtaminati et imaculati christi iesu. g Quos redemit/ipse dñs/de manu inimici. Osee. xiij. d. De manu mortis liberabo eos: de morte redimã eos. Esa. xliij. a. Redemi te ꝛ vocaui te nomine tuo: seru⁹ meus es tu. Et nõ dicit de manib⁹: qz adhuc habet manũ flagellantẽ diabol⁹: sed nõ trahentẽ. Apoc. xx. a. Ligauit eũ mille annis. Et ne iudę⁹ q̃ liberat⁹ fuit a pharaone ꝗ sibi soli attribuat: bñ subiũgit: h De regionib⁹ cõgregauit eos. s. de quattuor climatib⁹ mundi: Vnde subdit diuidendo: i A solis ortu ꝛ occasu. s. ab oriẽte ꝛ occidente. k Ab aq̃lone ꝛ mari. i. ab austro. Et ponit mare ꝓ austro: qz auster flat versus oceanũ: qd̃ antonomasice dicit mare/eo q̃ maius sit cęteris. Act. x. e. Nõ est psonarũ accęptor deus: sed in omni gente qui timet deum ꝛ operat iusticiã/ accęptus est illi.

Mozaliter de cõfessiõe peccatorum

Mozaliter: a Confitemi dño/peccata vestra: ꝛ nõ timeatis cõfiteri. b Qm̃/ipse est/bon⁹. i. benign⁹/nõ sęuus. E cõtrario em̃ est in curia dei ꝛ in curia sęculi. In curia em̃ sęculi si q̃s confitet peccatũ suũ cõdemnat: in curia aũt dei qui cõfitet peccatũ/absoluit. Hoc procedit de bonitate dei. Ps.

Ps. 31. Dixi cõfitebor aduersum me iniusticiã meã dño: ꝛ tu remisisti impietatẽ peccati mei. Sed sic mõ est bon⁹ ꝛ benign⁹ cõfitentibus: ita i futuro erit durus ꝛ auster⁹ i peccato pseuerãtibus. Vñ ꝓfitendũ ẽ ei dũ adhuc misericors ꝛ bon⁹ est: Vñ subdit: c Qm̃ in sęculũ miscdia eius. In sęculũ dicit/non post sęculũ: qz q̃diu durat sęculi miseria/durat dei miscdia: Cũ aũt homo sublatus est ꝑ mortẽ de sęculo/ iã nõ est inuenire misericordiã. Qd̃ significat Exo. xvj. e. Cũ incaluisset sol nõ inueniebat mãna. Lucꝭ. xvij. e. Veniẽt dies in quibus desiderabitis videre vnum diem domini. Sed sunt quidã qui postq̃ cõfessi sunt semel: nolũt amplius cõfiteri: cum tamẽ omnis homo etiam post peractã pęnitentiã se peccatorem debeat cõfiteri: Vnde subdit: d Dicant/nunc. s. peccata sua in cõfessione: e Qui/ante ꝑ pęnitẽtiã/redempti sunt a domino. q. d. quãtamcũq; satisfactionẽ ꝓ peccatis suis egerint: adhuc tamẽ peccata confiteant: ꝓm illud domini cõsiliũ/Lucꝭ. xvij. c. Cũ omnia bona feceritis/dicatis: serui inutiles sumus. Et licz ipsi peccatores faciant pęnitentiã ꝛ soluant redemptionẽ: tñ a domino factũ esse dicit: qui dicit Joh. xv. a. Sine me nihil potestis facere. Esa. xxvj. c. Omnia opa nostra operat⁹ es in nobis domine. Vnde ꝛ adhuc apertius subiũgit: g Quos redemit de manu inimici. i. diaboli: in cuius manu sunt omnes peccatores: sicut iustorum animę in manu dei sunt: Sap.

a Confitemi dño (CVI
b qm̃ bon⁹: qm̃ i sęculũ
c miscdia ei⁹. Dicãt qui rẽ
d dẽpti sũt a dño/ q̃s rẽdemit d
e
f
g
h manu inimici: de regiõib⁹ cõ
i gregauit eos. A solis ortu ꝛ
k occasu: ab aq̃lone ꝛ mari. Er
l rauerũt i solitudine in aq̃so:

iij. a. Et bene per pęnitentiã quã deus operat in nobis dicit nos redimere. i. iterũ emere. Prius em̃ nos emit agẽdo pęnitentiã i nobisipsis: Vnde monet apl̃us. j. Corꝭ. vj. d. Empti estis pręcio magno. s. christi sanguine: glorificate q̃ ꝛ portate deũ in corpe vr̃o. q. d. iustũ est vt ex quo de christi sanguine facta fuit p̃ma emptio: vt de vr̃a pęna et labore fiat redẽptio. Diabol⁹ aũt q̃s habet in manu sua dispęgit ꝛ diuidit: sicut tactũ est i p̃cedẽti lectiõe: Et hoc ꝑ schismata/ꝑ diuersas hęreses/ꝑ diuersa peccata: de quib⁹ oportet vt dñs redẽptur⁹ eos congreget ipsos: Vñ addit: h De regionib⁹ cõgregauit eos. i. de diuersis vitijs i quę diabolus dispersérat eos. Quosdã em̃ dispęgit in regionẽ ęgypti/ꝑ infidelitatẽ: Quosdã i chaldęã/ꝑ ferocitatẽ: Chaldęa em̃ interp̃tat feror. Quosdã apud moabitas/ꝑ luxuriã ꝛ incestũ: Moab em̃ iterp̃tat ex patre: quia filia loth cõcępit eũ de patre/vbi cõmisit incestũ. Quosdã apud ãmonitas/ꝑ irã: qz ãmon interp̃tat ꝓplus turbidus. Quosdã apud syriã/ꝑ supbiã: Syria em̃ interp̃tat sublimis. Et sic põt dici de multis alijs regiõib⁹. Sed de his cõgregat eos dñs ad vnitatem fidei ad identitatẽ charitatis. Et hoc facit ꝑ pęnitentiã/quę est vexillũ eius. Esa. xj. c. Leuabit dñs signũ in natiõibus ꝛ cõgregabit ꝓfugos israel ꝛ dispersos iuda colliget a q̃tuor plagis terrę. De quib⁹ plagis hic subiũgit ꝓpheta: i A solis ortu ꝛ occasu: ab aquilone ꝛ mari. Per solis ortũ intelligi potest p̃sumptio: quę quãdoq; etiã de bono oritur: ꝑ occasum/desperatio: ꝑ aquilonẽ/aduersitas: per austrũ/ꝓsperitas. Sed ꝓ austro recte ponit mare: quia ꝓsperitas huius mũdi multis amaritudinibus respersa est. Item ꝑ ortũ intelligi potest ingressus homis in mundũ: per occasum/mors: per aquilonẽ/ infern⁹: per austrũ/paradisus: a quibus. i. per quorum cõsiderationẽ congregant homines ad deũ. Itẽ ꝑ has q̃tuor plagas/quattuor ętates intelligunt. Ortus est adolescẽtia: occasus/ seniũ siue mors: aquilo/ senectus: auster/ętas dissoluta. De qualibet cõgregat dominus. De prima: Threñ. iij. c. Bonũ est viro cum portauerit iugũ ab adolescẽtia sua. De secũda: Lucꝭ. xij. e. Et si in tertia vigilia venerit. De aquilone: Esa. xlviij. b. Elegi te de camino pauptatis. De vltima. s̃. Cõfitebit tibi cũ benefeceris ei. Ps. 48. De quattuor simul: Cantꝭ. vj. ꝛc. l Errauerunt in solitudine ꝛc. Secũda pars vbi ponit p̃ma ꝛẽptatio: scz error q̃ allegorice fuit in iudęis et etiã in gentib⁹ aũ ꝓuersionẽ. Dicit g̃/ Errauerũt in solitudine: id ẽ solitarij/deserto deo. Eccꝭ. iij. c. Vę soli. m In in aquoso. i. i corde vl̃ statu q̃ ẽ sine aq̃ gr̃ę et doctrinę. Et de ꝗ errore/Esa. lxiij. d. Quare errare nos fecisti de vijs tuis: indurasti cor nr̃m ne tunerem⁹ te:

Allegorice erroe iudę et gentiliũ

* Vtã ciuitatis

Mozaliter erroe religiosor et sęcular

Mozaliter: l Errauerũt in solitudine. Est solitudo mala. s. mũdus: et solitudo bona. s. religio. Et in prima semper erratur: in secũda quãdoq;. Mundani enim homines errant sponte/nec doceri volunt: sicut dicit Joh. iij. c. Lux venit in mundum: et dilexerunt homines magis tenebras q̃ lucem. Esaię. xxx. b. Qui dicũt videntib⁹/nolite videre: ꝛ aspicientib⁹/nolite aspicere nobis ea quę recta sunt: loquimini nobis placentia/videte nobis errores. Religiosi ꝓ quãdoq; errant per ignorantiã: Et hoc est quod hic dicit: m In in aquoso: id est in loco vbi desunt aquę doctrinę. Ps. Anima mea sicut terra sine aqua tibi. Esaię. v. d. Propterea populus meus ductus est captiuus: quia non habuit scientiam. Et nota q̃ plures sunt causę quare erratur in via. Prima est ignorantia: vt dictum est. Secũda est: quia via non est trita. Threñ. j. b. Vię sion lugent eo q̃ non sit qui veniat ad solẽnitatẽ. Tertia est: quia duces cęci sũt. Lucꝭ. vj. f. Si cęc⁹ cęcũ ducat/ambo in foueam cadunt. Quarta: quia multi nolũt duci: sed volunt esse ductores/cum tamẽ nesciant. Eccꝭ. x. c. Labor stultorum affliget eos qui nescunt in vrbem pergere. Quinta: quia sunt multę semitę iuxta viam: Sic iuxta viam

Ps. 142.

Cause quare errat in via

* religionis. s. iuxta

a Viam ciuitatis habitaculi.s.ecclesię militātis/in qua habitandū est/nō inuenerūt. Ciuitas habitaculi dicit militans ecclesia: quia est transitoria ⁊ transiens:⁊ non habet nisi habitaculū:quia est in via: Ciuitas ꝯo habitatiōis est ecclesia triūphans. Glo. tamen dicit ciuitatē habitaculi esse triūphantem ecclesiā.s.supernā hierusalē. Via quę ducit ad eam/est christ⁹: qui dicit Job. xiij.a. Ego sū via. Hāc viā/ b Nō inuenerūt/ ipsi errātes. Et ꝑter hc Esurientes ⁊ sitientes/inopia.s.sine cibo verbo dei ⁊ potu gratię. Et ideo/ e Anima eorū/quę nō excessit se:sed mansit/ f In ipsis/se sibi sufficere putās: defecit. Judęi enim in suis legalibus cōfidebant:⁊ gentes in suo libero arbitrio. Unde dixit quidā: Det vitā/det opes/animū mihi ipse parabo. Et ꝓter hoc ad viā veritatis christum nō accedebant ꝑ fidē:sed tandē cognoscētes defectū suum/ad dominū qui potens erat supplere clamauerūt. Unde subdit:

a viā ciuitatis†habitaculi nōn
b iuenerūt. Esuriētes ⁊ sitiēn-
c tes†:ánia eor in ipsis defecit.
d Et clāmauerunt ad dominū
e cum tribularent:⁊ de necessi-
f tatibus eorum†eripuit eos.
g Et†eduxit eos in viam rectā:
h vt irent ī ciuitatē habitationis.
i Cōfiteant dño † misericdię ei⁹:
k ⁊ mirābilia ei⁹ filijs hōminū.

g Et clamauerunt ad dñm cū tribularent: in his q̄ dicta sūt. h Et de necessitatib⁹ eorū.i. ineuitabilibus malis: i Eripuit eos. Quasi em q̄dā necessitate peccabāt gentes/qz pni ⁊ assueti ad idolatriā:⁊ iudęi/quia tenebant implere legē: de qua tamē dicit petrus/Act.xv.c. Hoc est onus qd̄ neq̄ nos/neq̄ patres nostri portare potuim⁹. k Et/de his necessitatib⁹ ereptos/ eduxit eos in viā rectā/ quę est christus. Hoc est contra illud qd̄ supra dictū est: Errauerūt ⁊c. l Ut irēt/bene opando: m In ciuitatē habitationis.i.in cęlū. Hoc est contra illud supra: Viā ciuitatis habitaculi nō inuenerūt. Cęlū aūt dicit ciuitas habitatiōis:qz ibi est ciuitū vnitas. Idez em volūt/⁊ idem nolūt:⁊ in deo omēs cōueniūt. Ibi etiā est habitatio q̄ nō poterit dissolui: sed habitaculum vię p̄sentis dissolueť. Unde.ij. Corinth. v.a.dicebat ille cui⁹ cōuersatio erat in cęlis: Scim⁹ qm̄ si terrestris dom⁹ nostra hui⁹ habitatiōis dissoluat q̄ ędificationē ex deo habem⁹ domū nō manufactā sed ęternā in cęlis. Et qz hoc fecit dñs eis:nō eor merit⁹:sed pura misericordia: n Cōfiteant dño misericordię ei⁹.i.hoies ꝓter misericordias eius. o Et mirabilia ei⁹/exhibita: p Filijs hoim.i. filij hoiz laudēt eū ꝓt mirabilia sibi ab eo exhibita. Discōia dñi fuit in h̄ q̄ inimicos voluit liberare:sed mirabilia ei⁹ fuerūt in hoc q̄ ita liberauit

Phil.3.d.

Moraliter * religionis.s.iuxta euāgeliū ⁊ regulā principalē/multę sūt traditiones quę tenent:⁊ via declinat.s.euangeliū vel regula. Job.xxx.b. Semit⁹ suis dissipauerī itinera mea.s. suis traditiōib⁹ mādata euāgelica. Hęc est via de q̄ subiūgit: a Viā ciuitatis habitaculi nō inuenerūt.i. viā mādatorū q̄ ducit ad ciuitatē ⁊ habitaculū regni cęlestis nō potuerūt iuenire: qz suis traditiōib⁹ eā occultauerī ⁊ postposuerūt. Matth.xv. a. Irritū fecistis mādatū dei ꝓter traditiōes vrās. Nec mirū est/si b Nō inuenerūt: qz ignorātes sunt:⁊ int traditiōes ⁊ mādata discernere nesciūt:nec ab alijs docent. Unde addit: c Esuriētes.i.hntes defectū solidi cibi: d Et sitiētes.i. habētes defectū lactis simplicis doctrinę: De qua fame ⁊ siti/ Amos.viij.d. Mittā famē ī trā:nō famē panis neq̄ sitim aq̄: sed audiendi verbū dei. Verbū em dei cib⁹ est aię/dicēte dño Matth.iiij.a.et Deut. viij.a. Nō in solo pane viuit hō: sed ī omi ꝗbo qd̄ ꝓcedit de ore dei. Et si iste panis nō sumat deficit aia: Unde sequit: e Aia eorū in ipsis defecit: qz.s.nō fuit sustētata cibo ꝗbo dei. Ps. Percuss⁹ sū vt fęnū ⁊ aruit ⁊c.

Ps.101.

g Et clamauerūt ad dñm cū tribularent. Hoc ē vnū ⁊ summū remediū/vt cū hō ī se defecit ⁊ ꝓter hoc tribulat/ad deū recurrat ⁊ auxiliū ei⁹ petat.ij. Paral.xx.c. Cū ig̃rem⁹ q̄d agere debeam⁹/hoc solū habem⁹ residui vt ad te nostros oculos dirigam⁹. Sed nūquid frustra clamauerī: Nō:qz sequit:

Ps.119.

h Et de necessitatib⁹ eorū eripuit eos. Ps. Ad dñm cū tribularer clamaui:⁊ exaudiuit me. De necessitatib⁹ aūt eripit: vel dando patientiā in tribulatiōe: vel dando remediū: vel tollēdo hominē de medio.s.ꝑ mortē. Et hoc vltimo mō veri⁹ eripit homo de necessitatib⁹:qz dū viuit homo semp expositus est necessitatib⁹ septē: de quib⁹ Job.v.d. In sex tribulationib⁹ liberabit te:⁊ in septima nō tanget te malū. Hę sunt: fames/sitis/frigus ⁊ calor/labor ⁊ dolor ⁊ mors. In hac septima.i.post hāc nō tangit malū iustos: qz sic dī Sap.iiij.b. Just⁹ si morte ꝓcupatus fuerit/ī refrigerio erit. Et ita hęc vltima tribulatio finis est ꝓcedētiū q̄ ad ipsam tendūt sicut ad finem. Et notabile est q̄ dicit/eripuit/q̄si subito rapuit:in quo confortari possunt qui tribulationē sustinent:quia sicut dicit Eccli.xj.c. Facile est in oculis domini subito honestare pauperē. Item eripuit/quasi cum violentia:in quo arguunt homies q̄ suas tribulationes finiri nolunt per mortē: sed semp contra stimulum mortis calcitrantes: licet sciant q̄ non possint eam penitus auferre :tamen quātum possunt laborant differre. Unde oportet q̄ dñs faciat eis violentiam. Unde dicit Sap.iiij.c. Raptus est ne malitia mutaret cor ei⁹. k Et eduxit eos: id est extra corpus duxit per mortē/in viam rectā: l Ut irent/sine obstaculo ⁊ dispendio: m In ciuitatē habitationis:id est in cęlum. Ciuitas em habitatiōis est cęlum: Ciuitas pegrinationis est mūdus. De his duabus Heb.xiij. c. Non habemus hic manentē ciuitatem: sed futurā inquirimus. Ciuitas desolationis vel carceris est infernus. Vel aliter possumus dicere et exponere de tribulationibus temptationum ⁊ necessitatibus peccandi. g Clamauerunt ad dominū/ in oratione/ cum tribularent/ a temptatione: Matth.xxvj.d. Vigilate ⁊ orate vt non intretis in temptationē:id ē vt nō superet vos temptatio. h Et de necessitatibus eorum eripuit eos. In mūdo multę sunt necessitates peccandi:id est occasiones quasi ineuitabiles. Una est mala societas. Ps. Cum sancto sanctus eris: ⁊ cum peruerso peruerteris. Alia est mala cōsuetudo. Prouer.xxij.a. Prouerbiū est:adolescēs iuxta viā suā etiā cum senuerit nō recedet ab ea. Multę etiā sunt alię necessitates peccandi: de quibus dominus eripit/quasi cum violētia ūmittendo infirmitates ⁊ tribulationes. k Et eduxit eos/de egypto.i. de mundo/in viam rectam: de qua Exo.iij.f. Ibimus viam trium dierum in solitudinē. Hęc est religio:in qua est via trium dierum sez triplex votum: Unde addit: l Ut irent in ciuitatē habitationis: id est in religionē vbi est ciuitū vnitas: exterius in habitu:⁊ interius in affectu:sicut dicit Act.iiij.f. Erat illis cor vnū ⁊ anima vna. Item est ciuitas habitatiōis: quia ibi oportet iugiter ⁊ ꝓpetuo habitare eum qui semel intrauit. Unde de hac vnitate ⁊ habitatiōe simul dicit beatus Aug⁹. in regula sua: Hęc sunt quę vt obseruetis p̄cepimus in monasterio cōstituti: Primo ꝓpter quod in vnum estis cōgregati vt vnanimes habitetis in domo: ⁊ sit vobis anima vna ⁊ cor vnū in domino. Et ex hoc n Confiteant domino misericordię eius.q.d. domin⁹ tales ꝑ suā misericordiā educit de seculo in ciuitatē habitationis. Et de hoc nō debēt esse ingrati/ sed deū laudare: sicut filij israel educti de egypto per mare rubrum/ laudauerūt deum ⁊ cecinerūt canticum: Cantemus domino ⁊c. Exo.xv.a. Nec solū misericorditer educit de mūdo:sed ⁊ mirabiliter deducit eos in claustro et cōseruat a peccato: Unde ⁊ addit: o Et mirabilia eius.s. miracula exhibita: p Filijs hominū/q̄ angelicā vitā ducunt homies fragiles. Hieronym⁹. In carne pręter carnē viuere non humana/sed angelica vita est. Exod. viij.f. Faciam mirabilem terram gessen in qua populus meus est: vt nō sint ibi muscę. Gessen interpretat desiderium. Terra ergo gessen est religio:in qua sūt viri desideriorum nihil in hoc mundo quęrentes:sed desiderium habentes dissolui: et esse cum christo: sicut dicit apostolus Phil.j.d. Hanc terram facit dominus mirabilem;ita q̄ non sint ibi muscę:id est immundicię peccatorum mordētes

Septē necessitates de quib⁹ dñs liberat

Ar. liberauit

Ar. deduxit

Ar. miserationes

Aliter

In mundo sūt multe necessitates peccādi Ps.17.

* torum mordētes

in B/q ita liberauit eos:qz.s.p eis dedit filiũ suũ ad mortẽ. Uñ canit ecclia ĩ psona defunctoꝝ:Creator oim rerũ de⁹ q̃ me de limo ẕrę formasti:z mirabilit ꝓtio sanguĩe redemisti. Et notandũ q̃ iste est octauus ꝓsus hui⁹ psalmi:in quo sicut in ꝓmo agit de cõfessione laudis:et redit octauo ad caput:sic Matth. v.a. octaua beatitudo. Itẽ ḋntusdecim⁹ versus sit ẕ/Cõfiteant ꝛc.et B ꝓt ḋndecim grad⁹ ḋb⁹ ascendit ad cęlũ. Itẽ vicesimus ꝓm⁹ ꝓter dona spũsancti:de ḋb⁹ Matth.xiij.Cõfiteãt/g/dño misericordie ei⁹/ꝓt ñdicta. Et etiã/ a Quia satiauit dñs aiaz inanẽ.i.vacuã et sine deo: q̃ sol⁹ replet aiaz:Quia vt dicit Aug⁹:aiaz dei capacẽ/nihil min⁹ deo implere põt. b Et animã esurientẽ satiauit bonis. Licz em eẽt aia vacua:tñ erat esuriẽs.i.naturalit appetẽs bonũ z sciẽtiã. Esuriẽs etiã fuit qñ a deo visitata sanitatẽ desiderabat. Et B est ꝛ illud qd supra dictũ est/Esuriẽtes ꝛc.

a †Quia satiauit aiaz inanẽ:z
b ãnimã esurientẽ†satiauit bo-
c nis. Sẽdentes in tẽnebris z
d vmbrã mortis:†vinctos ĩ mẽ-
e dicitãte z ferro.†Quia exa-
f cerbauerũt eloqa dei:et cõn-
g silium altissimi†irritauerunt.

Al.†Qm
Al.†impleuit
Al.†cõpeditos
Al.†Qm inamarcauerũt eloquiũ dñi
Al.†exacerbauerunt

Moraliter * tozum mozdẽtes z pũgẽtes cõsciẽtiã:sicut in ẕra egypti.i. in mũdanis. Greg⁹. Israel sabbatũ accępit in munere:egypt⁹ pcutit muscaꝝ multitudine. Nec solũ fac eos imunes a pctis: sed z reficit eos z satiat cõsolatiõib⁹ internis. Unde z subdit: a Quia satiauit animã inanẽ.i.vacuã a mũdanis curis z voluptatib⁹/z ab omi supbia:exẽplo illi⁹ q̃ semetipsũ exinaniuit. b Et aiaz esurientẽ.i.nõ fastidiẽtẽ:satiauit bonis/ spũalib⁹. Fastidientẽ em nõ reficit:qz nec ipsa recipet:qz Prouer.xxvij.a. Aia saturata calcabit fauũ:z aia esuriẽs etiã amaꝝ ꝓ dulci sumet.i.pęnitẽtiã ꝓ voluptatib⁹. Matth.v.a. Beati q̃ esuriũt z sitiũt iusticiã.i.pęnitẽtiã q̃ delicta corrigit. c Sedẽtes ĩ tenebris ꝛc. Tertia ps:i q̃ ponit secũda tẽptatio: q̃ ẽ difficultas vincẽdaꝝ cõcupiscẽtiaꝝ:q̃ ligat hoiez ne possit implere qd in via dei posit⁹ videt z audit esse faciẽdũ.q.d.aiaz inanẽ et esurientẽ.s.vacuã:sed appetentem bonũ:satiauit bonis.s.sedẽtes in tenebris z vmbra mortis ꝛc. qd allegorice de gentib⁹ z iudęis vez est:q̃ ante aduentũ christi sedebãt in tenebris/ignozãtię. e Et/in/vmbra mortis.i.in peccatis z vita vitiosa:q̃ est imago mortis futurę. De his duobus q̃ ꝓ aduẽtũ christi q̃ ẽ lux z vita nr̃a amota fuerint:habet Esa.ix.a. Popul⁹ gentiũ q̃ ãbulabat in tenebris vidit lucẽ magnã:habitãtib⁹ ĩ regione vmbrę mortis/lux orta ẽ eis. Nec solũ ita/sedẽtes in tenebris ꝛc.sed et/ f Vinctos ĩ mẽdicitate.i.ĩ illa fame sup̃ dicta. h Et ferro.i.ferrea z indomabili cõsuetudine quã habebãt gentes ad idolatriã/z iudęi ad legalia. Ul⁹/in mẽdicitate/dicit/ꝗtũ ad gẽtes:q̃ ab idolis mẽdicabãt z petebãt qd eis necessariũ erat/ac si dare possẽt. Et ferro/ꝗtũ ad iudęos q̃ duro iugo legis ꝓmebant:z ita vincti erãt suis peccatis exigẽtib⁹: Unde subdit: i Quia exacerbauerũt eloquia dei.i.deũ in eloquijs suis:vel deũ loquẽtẽ sibi ꝓ scꝓturas et ꝓ legẽ naturalẽ scriptã ĩ cordib⁹ eoꝝ/z dicentẽ/idola nihil esse:z christũ ventuꝝ ĩ carne. Sz ꝓmũ noluerũt credere gẽtes:secũdũ iudęi: Et sic/exacerbauerũt/deũ in suis eloquijs. Uñ Job.xv.c. dñs q̃si exacerbatus dicebat de iudęis:Si nõ venissem z locut⁹ fuissem eis/peccatũ nõ haberent:nũc aũt excusationẽ nõ habent de peccato suo. k Et cõsiliũ altissimi.s.dei :q̃ nõ dicebat tm̃mõ:sed z ꝓsulebat vt errozẽ talẽ relinquerẽt: l Irritauerũt/nolẽtes ad illud attẽdere: Et nõ fuit dignũ vt impune ferrẽt:q̃ tanti cõsiliũ irritabant: Unde subdit

Moraliter de multis ĩcõmodis peccatozũ

Moraliter: c Sedẽtes ĩ tenebris. Hic tangunt multa incõmoda circa pctõres. Sedẽtes/Ecce ꝓtinacia siue ꝓsuerãtia in malo. In tenebris/Ecce ignozãtia. Et vmbra mortis/Ecce culpa. Vinctos/Ecce pęna. In mẽdicitate/Ecce penuria. Et ferro/Ecce obstinatio. Sedent g̃ z morant ĩ peccatis:ꝓm qd dicit Job.j.d. Cõputruerũt iumẽta in stercore suo. Eccl.i.d. Duas gẽtes odit aia mea:tertia aũt nõ est gens quã oderim:q̃ sedẽt in mõte seir:z philistijm:z stultus ꝓ̃ plus q̃ habitat in sichimis.i.auari/luxuriosi/supbi. Mõs em̃ seir est cõgregatio diuitiarũ:qz seir interꝓtat hispidus vel pilos⁹:ibi sedẽt ita fixi q̃ nõ possũt auelli. Philistijm interꝓtat potiõe cadẽtes:z significat luxuriosos. Stult⁹ ꝓ̃ plus sũt supbi: q̃ habitãt ĩ sichimis/qd interꝓtat humer⁹:Sũt em̃ humerosi z nõ sunt gentes:imo gigantes:qz ambulãt in magnis z ĩ mirabilib⁹ sup se. d In tenebris/Ecce ꝓmũ qd est in pctõ.s. excęcatio mẽtis. Secũdo seq̃t: e Umbra mortis/imo ꝓ mors:qz postq̃ diabol⁹ excęcauit hoiez ꝓ suggestionẽ z delectationẽ/ interficit eũ ꝓ cõsensum z opationẽ. Uñ significatũ est B iij.Reg⁹.xxv.b.qz cũ babylonij apꝓhenderũt sedechiã/suffoderũt ocl̃os: z postea adduxerũt eũ in babylonẽ:vbi/ sicut dicit Hieronym⁹/eũ turpi morte mori fecerũt. Et possũt assignari multę causę q̃re pctm̃ vmbra.i.similitudo mortis: z peccatoz similis mortuo. Primo:qz in peccato ẽ separatio a vita aię.i.a deo:qui ẽ vita aię. Esa. lix.a. Iniqtates vestrę diuiserũt inĩ vos z deũ vestrũ:z peccata vestra abscõderũt faciẽ eius a vobis. Secũdo:qz peccator efficit ponderosus ꝓ ignauiã. Job.vij. d. Fact⁹ sum mihimetipsi grauis:cur nõ tollis pctm̃ meũ ꝛc. Ps. Filij hoim vsq̃quo graui corde. Et hoc notat hic/cum dicit: f Vinctos. Tertio:qz nerui/ nasus z labia retrahũt z decurtãt ꝓ amorẽ ꝓprij. Phil.ij.c. Oes q̃ sua sũt q̃rũt. Et hoc notat hic cũ dicit/ g In mẽdicitate:qz ꝓprij⁹ amor sp mẽdicat. Prouer.xxx.b. Sanguisugę duę filię sunt/dicentes: Affer affer. Hę sunt amor delitiaꝝ:z amor diuitiaꝝ. Et vterq̃ est ex ꝓprio amore. Quarto:qz fit ĩmobilis ꝓ obstinationẽ. Exo.xv.b. Fiãt ĩmobiles quasi lapis. Et hoc tangit B cũ dicit: h Et ferro.i.ferrea volũtate. Aug⁹.in li.cõfes. Ligatus erã:nõ ferro alieno:sed mea ferrea volũtate. Quito:qz amittit omnẽ sensũ: Nõ em̃ videt p̃sentẽ statũ suũ siue potius casum: nec odorat bonũ odorẽ cęlestiũ: nec fetorẽ peccatorũ. Itẽ non gustat/qm̃ suauis est dñs:nec audit verbũ dei. Ps. Furor illis ꝓm̃ similitudinẽ serpẽtis:sic aspidis surdę z obturãtis aures suas. Itẽ tactu nõ sentit laborẽ z dolorẽ/in quo est. Prouer.xxiij.d. Uerberauerũt me z nõ dolui:traxerũt me et ego nõ sensi. Itẽ nõ erubescit ꝓ impudẽtiã. Hiere.iij.b. Frõs mulieris meretricis facta ẽ tibi:noluisti erubescere. Sexto:qz fetes ꝓ infamiã. Zach.v.d. Edificet ei dom⁹ in terra sennaar: qd interꝓtat fetor dentiũ. Joel.ij.e. Ascendet fetor eius:et ascẽdet putredo eius: qz supbe egit. Septimo: qz putrescit ꝓ morã: sicut dictũ est.s. Joel.j.d. Cõputruerũt iumenta in stercore suo. Octauo:qz iã rodit verme ꝓscię. Hiere.ij.d. Arguet te malitia tua. Nono:qz abominabilis ẽ ꝓ peccati horrorẽ z vilitatẽ. Hiere.ij.g. Qz vilis facta es nimis/iterãs vias tuas. Decimo:qz frigid⁹ ẽ ꝓ oĩs amoris spũalis extinctionẽ. Hiere.vj.b. Sicut frigidã facit cisterna aquã suã: sic frigidã fecit maliciã suã. Undecimo:qz ab amicis etiã ꝓtẽnit.s.ab angelis. Hiere.iiij.g. Cõtempserũt te amatores tui. Tandẽ sepelit in inferno:sic diues epulo: Lucꝛ.xvj.f. Et sicut in terra comedit corp⁹ a vermib⁹:ita aia ĩ iferno. Esa.vlt.g. Uermis eoꝝ nõ morietur. l Quia exacerbauerũt eloquia dei. Peccatores exacerbãt eloq̃ dei duplicitẽ. Primo:qz ꝓba et⁹ q̃ dulcia sũt z amabilia q̃si acerba respuũt. Ps. Qz dulcia faucib⁹ meis eloquia tua sup mel ori meo. Esa.v.e. Ue q̃ dicunt bonũ malũ/z malũ bonũ:ponẽtes amarũ in dulce/z dulce in amarũ. Secũdo:qz ꝓuocãt irã eius vt eis acerba z aspa loquat. Ps. Tũc.s.in die iudicij loquet ad eos ĩ ira sua. Ps. Ipse liberabit me de laqueo venantiũ z a ꝓbo aspo.s.ab illo: Ite maledicti in ignẽ ęternũ. j. In memoria ęterna erit iust⁹:ab auditiõe mala nõ timebit. Illud aũt merito sustinebũt:ꝓt B qd seq̃t:q/ k Cõsiliũ altissimi irritauerũt.i.irritũ fecerũt/nolẽtes ei acq̃escere/dicẽti: Uade z vẽde oĩa q̃ habes: Matth.xix.c. ꝛc. Prouer.j.c. Despexistis omẽ ꝓsiliũ meũ: ego q̃z ĩ interitu vẽo ridebo ꝛc. Multũ indignaret vn⁹ magn⁹ hõ/si vn⁹ de seruiẽtib⁹ suis nollet acq̃escere suo cõsilio:multo fortiꝰ nõ est mirũ si dñs irascit eis/q̃ ꝓsiliũ suũ despiciũt:qd eis vtile est ad vitã:et si nõ credũt ei/morient:z ipse ĩ interitu ridebit.i.nõ curabit succurrere eis. Dñs aũt q̃ nõ vult mortẽ peccatoris:sed vt conuertat z viuat:q̃ĩq̃ impedit pctõres ne possint ꝓficere

Ps.130.
De pe.dis. adhuc.vlt. me.
Peccatũ vmbra.i.similitudo mortis et peccatoris mili mort.
Ps.4.
Pctores exacerbãt eloq̃ dei duplicitẽ
Ps.118.
Ps.1.
Ps.90.
Matth.25.d
Ps.111.
Ps.57.

bant: Ñ subdit ꝺ pena. a ¶ Et humiliatũ est i laboribus coꝛ eoꝛum. ſ. humiliatione cõfusionis ⁊ abiectionis. b ¶ Coꝛ eoꝛ. ſ. gẽtiũ in laboꝛe idolatrię: ⁊ iudęoꝛ i laboꝛe sacrificioꝛ. c ¶ Et ita infirmati sũt i se: Ñ ꝺ synagoga ꝺꝛ Hiere. xv. b. Infirmata ẽ quę peꝛit septẽ filios. j. Regꝛ. ij. a Et q̃ mꝛtos habebat filios infirmata ẽ. d ¶ Nec fuit q̃ adiuuaret ex hoib⁹ supple ⁊ tñ ex deo: Ñ sequit: e ¶ Et clamauerũt ad dñm tc̃. Hoc. s̃. expositũ est. f ¶ Et eduxit eos ꝺ tenebris ⁊ vmbra mozꝛtis ad lumẽ fidei. k ¶ Et vmbra mozꝛtis. ſ. de pctõ ad ꝓfitatẽ vitę q̃ est vita gꝛę. l ¶ Et vincula coꝛ dirupit. ſ. mẽdicitatẽ ⁊ ferrũ: vt. ſ. amplꝰ nõ hꝛent fame ⁊ defectũ ꝓbi dei: nec indomabilis esset eoꝛ ꝓsuetudo mala: sed decętero assuefacerẽt se bono. Et qꝛ nõ suis meritis ⁊ de diuina miscꝛdia factũ est h̃: m ¶ Cõfiteant dño miscꝛdię eiꝰ tc̃. Et h̃. s̃. expositũ est. n ¶ Quia cõtriuit portas ęreas. Hoc ꝑ põt exponi de christo ⁊ de portis inferni ⁊ ꝓtriuit ⁊ ꝓfręgit. Ñ dicit Esa. xlv. a. Portas ęreas ꝓterã: et vectes ferreos ꝓfringam. Sup. Attollite portas ꝓncipes vestras tc̃. Et h̃ significatũ est Judicꝛ. xvj. a. vbi ꝺꝛ ⁊ sanson dormiuit i gaça vsq̃ ad mediã noctẽ ⁊ inde cõsurgẽs apꝛehẽdit ambas portę fores cũ postib⁹ ⁊ sera ⁊ impositas q̃ humeris portauit ad ꝓtẽ montꝛ q̃ respicit hebꝛon. Per sanson intelligit christ⁹: ꝑ gaçã ⁊ infern⁹: per dormitionem sansonis ⁊ mors christi. Et cętera põt ꝓsequi q̃ voluerit. Uel sic: n ¶ Quia ꝓtriuit portas ęreas. i. ꝓsuetas ꝓcupiscentias q̃ tenebant eos ne exirent de pctõ. o ¶ Et vectes ferreos ꝓfręgit. i. diabolicas suggestiões: quę q̃si vectes fortes portãt ꝑdictas portas ęreas. Et ferreos ponit ꝓ fortitudine. Et ẽ sensus ⁊ virt⁹ dei difficultates vincit: Et his ꝓfractꝛ: p ¶ Suscępit eos ꝺ via iniq̃tatꝛ eoꝛ ⁊ vt poneret eos in via ęq̃tatꝛ suę. Et bene dico: Iniq̃tatis eoꝛ: ꝓpt̃ iniusticias eni suas humiliati sũt: non humilitate ꝓfutꝛ: s̃ humiliatiõe ꝺeiectionis. Uel sic: r ¶ Ꝺꝛopt̃ iniusticias suas. i. quia vt dicit Roma. x. a. Ignozãtes dei iusticiã suã quęrebãt statuere: s ¶ Humiliati sũt ⁊ bona humiliatiõe. i. inuenerũt se nihil posse sine deo.

Moraliter * ne possint ꝓficere qꝺ ꝓcupiscũt: licꝛ multũ ad h̃ laboꝛẽt. Et p h̃ q̃ñq̃ reuertunt ad coꝛ: et humiliant: Unde sequit: a ¶ Et humiliatũ est i laboribꝰ coꝛ eoꝛ. q. ꝺ. dñs ꝑbuit eis difficultates ⁊ laboꝛes: ⁊ i illis humiliati sũt. Eccꝛ. xxxiij. ꝺ. Jugũ ⁊ lozũ curuãt collũ duꝛ. Ps̃. Cõuersus sũ in erũna mea. Hoc est qꝺ dñs ꝓmittit Osee. ij. b. Sepiã viã tuã spinis ⁊ sepiã eã maceria: ⁊ semitas suas nõ inueniet: ⁊ sequet amatores suos ⁊ nõ apꝛehẽdet eos: ⁊ q̃ret eos ⁊ nõ inueniet ⁊ dicet: vadã ⁊ reuertar ad viꝛ meũ pꝛiozẽ: qꝛ bñ erat m̃ tũc magꝛ q̃ñc. Hoc ẽ qꝺ h̃ dic̃: Humiliatũ est i laboribꝰ coꝛ eoꝛ. Et bñ dic̃ ⁊ cꝛ ⁊ ꝓm illud Matth. xj. ꝺ. Discite a me qꝛ mitis sũ ⁊ humilis coꝛde: non tm̃ oꝛe vel coꝛpe: qꝛ est q̃ neq̃ter se humiliat ⁊ interioꝛa eiꝰ plena sũt dolo: Eccꝛ. xix. ꝺ. c ¶ Et infirmati sũt nec fuit q̃ adiuuaret. i. coguerũt infirmitatẽ suã ⁊ pauptatẽ cũ nõ poterãt facere qꝺ volebãt: et cũ dei flagellũ senserũt: sicut ꝺꝛ. ij. Machab. ix. b. de antiocho ⁊ q̃ hic ex graui supbia deducꝰ cępit ad agnitionẽ sui venire diuina admonitꝰ plaga ⁊ ait: Justũ est hoiem subditũ esse deo: et mozꝛtalẽ nõ paria deo sentire: Ozabat aũt tc̃. Hoc ẽ qꝺ seq̃t: e ¶ Et clamauerũt ad dñm cũ tribularent. Hoc necesse erat ⁊ cũ non esset hõ qui adiuuaret. Eccꝛ. lj. b. Respiciens erã ad adiutozũ hoim ⁊ nõ erat. Job. vj. c. Non est auxiliũ mihi in me: necessariꝰ q̃z mei recesserunt a me. Et iõ clamãdũ ẽ ad dñm: ꝓm illud Esa. lviij. a. Clama ne cesses. Et h̃ fit multiplicit. ſ. laudãdo ⁊ ozãdo ⁊ ꝑdicãdo ⁊ ꝓfitẽdo. f ¶ Ad dñm ⁊ nõ ad baal: sicut. iij. Regꝛ. xviij. e. Jnuocabant nomẽ baal a mane vsq̃ ad meridiẽ: dicẽtes: baal adiuua nos. Hi sũt q̃ superꝛozitatẽ desiderãt ⁊ gꝛam magnatũ. Et nota q̃ ĩuocabant a mane vsq̃ ad meridiẽ ⁊ nõ in vespera: qꝛ i mozte nemo desiderat dignitatẽ. g ¶ Cũ tribularent. q. ꝺ. nõ in ꝓsperitate. Esa. lvij. c. Uitã manꝰ tuę inuenisti: ꝓterea non rogasti. h ¶ Et de necessitatibꝰ eoꝛ liberauit eos. Hoc. s̃. expositũ est. Et ꝓpt̃ illam expositionẽ possum⁹ dicere ⁊ q̃ necessitates sũt diuitię: qꝛ q̃ multa habent ⁊ multis indigent. Eccꝛ. xl. ꝺ. Fili in tpe vitę tuę ne indigeas: melꝰ est enim mozi q̃ indigere. Hieroꝰ. Auarꝰ etiã obolo indiget. De his necessitatibꝰ necesse habẽt liberari ⁊ liberi fieri q̃ eis seruiũt. Matth. vj. c. Nõ potestis deo seruire ⁊ mãmonę. i ¶ Et eduxit eos de tenebris ⁊ vmbra mozꝛtis ⁊ vincula coꝛ dirupit. Hic ꝓsus recte ẽ ꝓ illũ ⁊ Sedẽtes i tenebris tc̃. Ñ illo exposito: patꝛ expositio istiꝰ. Et ꝓpt̃ h̃ bñficia: m ¶ Cõfiteant dño misericoꝛdię eiꝰ ⁊ mirabilia eiꝰ filijs hominũ. Hoc totũ s̃. expositũ est. n ¶ Quia ꝓtriuit portas ęreas ⁊ vectes ferreos ꝓfręgit. Hũc ꝓsũ sic exponit Richar. ꝺ sctõ victoꝛe. Portꝛ trãsitũ obstruim⁹ ⁊ vectib⁹ clausurã munim⁹: Quid itaq̃ p portas nisi ꝑdictio: qꝺ p vectes nisi rebellio accipit: Per ferrũ aũt qꝺ oĩa metalla domat ⁊ audacia: p ęs ⁊ pti nacia designat. Porta itaq̃ ferrea ⁊ ꝑdictio ꝓtinax: vectꝛ ferreꝰ ⁊ rebellio audax. Portas q̃ ęreas ꝓterit: ⁊ vectes ferreos cõfringit: qñ ꝓtinacẽ ꝓtradictionẽ ⁊ audacẽ rebellionẽ inꝛna cõpũctiõe dissoluit. p ¶ Suscępit eos ⁊ ad pęnitẽtiã. q ¶ De via iniq̃tatꝛ eoꝛ: Magna dei misericoꝛdia ⁊ qui nõ de via iniq̃tatꝛ dedignat suscipe pctõꝛes. Hiere. iij. a. Tu foꝛnicata es cũ amatoribꝰ multꝛ: tñ reuertere ad me dic̃ dñs ⁊ ego suscipiã te. Et qꝛ oporꝛet q̃ se humiliet q̃ vult ab ipso recipi: subiũgit: r ¶ Ꝺꝛopt̃ iniusticias enim suas humiliati sũt. q. ꝺ. alit nõ suscipet eos dñs: qꝛ ipse supbis resistit: humilibꝰ aũt dat gꝛam: Jaco. iiij. b. Sic habet. ij. Regꝛ. xij. ꝺ. q̃ postq̃ dauid humiliauit se dicẽs: Peccaui i dño: dñs suscępit eũ ad pęnitẽtiã. Et rñdit ei nathã: Dñs q̃z trãstulit pctũ tuũ nõ moꝛiet̃. iij. Regꝛ. xxj. g. Nõne vides achab humiliatũ coꝛã me: Quia igit humiliatꝰ est mei causa ⁊ non inducam malum in diebus eius tc̃.

t ¶ Omnẽ escã abomiata est aia eoꝛ. Quarta ps: vbi ponit tertia tẽptatio: q̃ est tędiũ in qꝺ incidit hõ q̃ñq̃ postq̃ euasit imperitiã ⁊ ꝓcupiscẽtiã. Allegozice põt legi de malis christianis: vel etiã ꝺ iudęis: Oẽm escã abomiata ẽ aia eoꝛ. i. eucharistiã: q̃ est oĩs esca. i. oĩm ꝑcipua. Hãc abominati sũt cũ dixerũt: Job. vj. f. Quõ põt h̃ carnẽ suã nob dare ad mãducãdũ: Et dixit eis iesus: Nisi mãducaueritꝛ carnem filij hominis: ⁊ biberitis eius sanguinẽ: non habebitꝛ vitam in vobis. Unde: quia noluerunt manducare per fidem: ꝓm q̃ dicit Augꝰ: Crede ⁊ manducasti: Jdeo bene suditur: ¶ Et appꝛopinq̃uerũt vsq̃

Moraliter ¶ Omnẽ escã abomiata ẽ aia eoꝛ. ſ. peccatoꝛ. Est aũt esca aĩę triplex: quã abominant pctõꝛes. ſ. esca ꝓbi dei ⁊ esca coꝛpis christi ⁊ esca opis boni. De ꝓbo: Deut. viij. a. Nõ in solo pane viuit hõ: s̃ ĩ oi ꝓbo tc̃. Sap. xvj. ꝺ. Nõ natiuitatꝛ fructꝰ pascũt hoies: s̃ tuꝰ dñe sermo. De eucharistia. Job. vj. e. Ego sũ panis viuꝰ. Et post. f. Caro mea vere ẽ cibꝰ. Sap. xvj. c. Paratũ panem ꝺ cęlo ꝑstitisti illis tc̃. De opę bono. Esa. iij. b. Dicite iusto q̃m bñ: q̃m fructũ adinuentionũ suarũ comedet. Job. iiij. e. Meꝰ cibꝰ ẽ vt faciã voluntatẽ eiꝰ q̃ misit me vt pficiã opꝰ eiꝰ. Hãc triplicẽ escã abominat aia pctõꝛꝛ: qꝛ nõ habet sanũ palatũ ⁊ s̃ infirmũ ⁊ coꝛruptũ. Ñ esca mala magꝛ placet ei quã mistrat cocus infernũ scꝛ diabolꝰ ⁊ q̃ diuersa fercula ꝓpinat. Unũ est supbia: de quo Osee. xij. a. Ephraim pascit ventũ. Aliud est auaricia. Esa. xxxvj. c. Comedẽt stercoꝛa sua: ⁊ bibent vrinam pedũ suoꝛ. Stercoꝛa ⁊ sũt tpalia. Phil. iij. b. Oĩa arbitratꝰ sũ vt stercoꝛa.

S * Urina ⁊ sũt curę mũdi

Alt † eos

Alt † saluos fec

Alt † miserationes

† In prologo biblie ca. 8.

Allegozice de malis christianis vel iudeis

Moraliter Triplex esca quã abominãtur pctõꝛes

a Et appropinquerũt vsq; ad portas mortis.i.vsq; ad pctũ mortale p infidelitatẽ. Pctã enĩ mortalia sunt porte et introit⁹ mortis ꝓxnę. Vñ oram⁹ p defunctis: A porta inferi: erue dñe aias eorꝝ.i.a pctõ. Et Mat.xvj.c. Porte inferi nõ ꝓualebũt aduersus eã. Sz de ipsis q̃dã cõpũcti postea pęnitentiã ęgerũt: Vñ sequitur: b Et clamauerũt ad dñm cũ tribularent.i.cũ ad ꝓdicationẽ apl⁹ꝝ cõpũgerẽt/ꝛ spiũ tribulatũ hẕent. Actis.ij.f. Cõpũcti sũt corde: et dixerũt ad petꝝ ꝛ ad reliq̃s apl⁹os/Quid faciemus viri frẽs/ Ecce tribulatio ꝛ clamatio. c Et de necessitatib⁹ eorꝝ.i.ꝺ pctis: d Liberauit eos.i.cũ pri⁹ eẽnt serui pcti: fim illud Joh. viij.d. Omis q̃ fac pctiũ seru⁹ ẽ pcti: fecit eos liberos p fidẽ christi ꝛ pęnitẽtiã. Vñ rñdit eis petrus: Actis.2.f. Pęnitẽtiã agite ꝛ baptiçẽt vnusq;q; vr̃m ĩ noie iesu christi ĩ remissionẽ pctõꝝ. Vñ ꝛ modũ liberationis subiũgit dicens: e Misit ꝟbũ suũ.s.de⁹ pz filiũ: De q̃ Joh.j.a. In ꝑncipio erat ꝟbũ. Misit/dico/ĩ corda eorꝝ p fidẽ quẽ ꝑ⁹ miserat ĩ carnẽ. Joh.j.b. Verbũ caro factũ ẽ/ecce ꝑma missio: ꝛ habitauit ĩ nobis.i.in cordib⁹ nr̃is p fidẽ/ecce scõa. f Et sanauit eos. Sap.xvj.b. Nõ herba nec; malagma sanauit eos: ꝗ sermo tu⁹ dñe q̃ sanat oia. g Et eripuit eos ꝺ interitiõib⁹ eorꝝ.i.ꝺ pctis p q̃ interit aia: qz pctã diuidũt ab aia deũ q̃ ẽ vita ei⁹. Esa.lix.a. Pctã via diuiserũt inĩ vos ꝛ deũ vr̃m. Et nota q̃ pus dixit/liberauit: qz serui erãt pcti/ꝗ p gr̃az liberi facti sũt. Joh. viij.e. Si fili⁹ vos libauerit vere liberi eritis: Postea dic/sanauit: qz infirmi erãt. Aug⁹. Magn⁹ ꝺ cęlo venit medic⁹: qz magn⁹ vbiq; iacebat ęgrot⁹. Postea/eripuit ꝺ interitiõibus: quia inĩempti erãt gladio pcti. Eccl.xxj.a. Quasi rhõphęa bis acuta oĩs iniq̃tas. Eçech.xxj.c. Hic ẽ gladi⁹ occisiõis magnę: q̃ obstupescere eos faciet. Hoc tñ de iudęis p̃t ita exponi: g Eripuit eos ꝺ interitiõib⁹ eorꝝ.i.de pctis quę cõmiserũt interimẽdo ipm. Actis.ij.d. Huc.s. christũ definito ꝓsilio ꝛ p̃scia dei/traditũ p man⁹ iniquorꝝ affigẽtes interemistis. Et qz tãtã cũ eis fecẽ miscẽdiã/monet eos ad laudẽ dicẽs: h Cõfiteant dño miscẽdię ei⁹ ꝛc: vt.s.expositũ ẽ. i Et sacrificẽt sacrificiũ: nõ iam pecoꝝ sicẽ ꝓsue
Ps.49. uerãt: Sz/ k Laudis: qz sacrificiũ inq̃t laudis honorificabit me. l Et ãnũciẽt/alijs: opa ei⁹/quę fecit eis. Et hoc/ m In exultatiõe.i. exultãtes de tãtis beneficijs. Esa.xij. b. Exulta ꝛ lauda habitatio sion: quia magnus in medio tui sanctus israel.

Moraliter * Urina / sunt curę mundi anxię ꝛ vrentes. Aliud est luxuria. Deut.xxviij.f. Tenera mulier ꝛ delicata iuidebit viro suo q̃ cubat ĩ sinu ei⁹ sup illuuie secũdinarũ quę egrediunt ꝺ medio fęminũ ei⁹. Quia g̃ ita bonã escaz abominant ꝛ nociuã appetũt: Jõ/ a Appropinquerũt vsq; ad portas mortis
Ps.101. .i.vsq; ad defectũ aię. Ps. Percussus sũ vt fęnũ ꝛ aruit cor meũ: qz oblit⁹ sũ comedere panẽ meũ. Mors ęterna habet tot portas/q̃t vias.i.q̃t vitia. Et nõ dicẽ intrauerũt portas: ꝗ appropinquerũt/qꝺ ẽ ex dei miscẽdia. Dum enĩ hõ est in pctõ: est ĩ via ad portas mortis ęxnę: et quãto magis peccat: tãto magis appropiquat. Cũ aũt moritur in pctõ: tũc intrat portã mortis: et dñs de sua miscẽdia multos reducit qui iam vsq; ad portã appropinquerãt. Sap.xvj.b. Deducis ad portas mortis et reducis. Et q̃ reducit: Immittẽdo tribulatiões exteriores et interiores: q̃ cogũt hoiem clamare ad deũ ꝛ reuerti de via sua mala: Vñ sequit: b Et clamauerũt ad dñm cũ tribularent: ꝛ ꝺ necessitatib⁹ eorꝝ liberauit eos. Hoc ꝗ.expositũ est. c Misit ꝟbũ suũ.s.ꝟbũ prędicatiõis qꝺ mittit p ꝓdicatores. f Et sanauit eos: infundẽs vulneribus eorꝝ vinũ correctiõis ꝛ rephẽsiõis acutę: et oleũ ꝓsolationis. Prędicator enĩ ꝛ p̃lat⁹ intelligunt p samaritanũ illũ qui Luc. x. f. alligauit vulnera sauciati infundens vinũ ꝛ oleũ. Greg⁹. Necesse q̃pe ẽ vt q̃cũq; sanãdis vulneribus p̃est: ĩ vino mortũ dolorũ adhibeat/ĩ oleo mollicẽ pietatis: q̃ten⁹ p vi

a Et appropinquerũt vsq; ad
b portas mortis. Et clamauerũt
c ad dñm cũ tribularent: et de
d necessitatibus eorꝝ liberauit
e eos. Misit verbũ suũ et sa-
g nauit eos: et eripuit eos de
b †interitionib⁹ eorꝝ. Cõfitẽãt
dño †miscẽdię ei⁹: et mirabilia
i ei⁹ filijs hoim. Et sacrificẽt sa
k crificiũ laudis: et annũciẽt
l m opa ei⁹ in exultatiõe. Qui de-
n
o scendunt mare in nauibus:

nũ mũdenĩ putrida: per oleũ sotteanĩ sananda. Ideo etiã p̃dicatores ꝛ p̃lati ĩ multis locis canes vocanĩ: qz mordẽt dentibus ꝛ labũt lingua. Si ꝟo nõ velint sanari nec p oleũ nec per vinũ: tũc sũt p cẽsurã ecclĩasticã cõpellẽdi: Vñ addit: g Et eripuit eos ꝺ interitiõib⁹ eorꝝ.q.d. violent eos cõpescuit ne p̃cipitarẽt se ĩ interitũ: vel potis⁹ vt exirent de interitu pcti. Pctõres enĩ sũt sicut phrenetici/q̃ se ĩ mortẽ p̃cipitare nõ timẽt. Sz boni p̃lati eos sicẽ dilectos filios ligãt ꝛ ꝟberant/ cũ eos pęna spũali: vt excõicatiõe vel inĩdicto aut pecuniaria coercẽt: Sicẽ cõminabat paul⁹.j. Cor.v.a. Ego iudicaui eũ q̃ sic opar⁹ est in noie dñi nr̃i iesu christi tradere hmõi hoiem sathanę ĩ interitũ carnis: vt spũs salu⁹ fiat ĩ die dñi nr̃i iesu christi. Sicẽ g̃ paul⁹ volebat cũ eripere ꝺ interitu aię etiã p iteritũ carnis: sic facẽ ipe dñs cũ p tribulatiões ꝛ ifirmitates ꝛ pauptates cõpellit hoiem cessare a pctõ. Vñ petit Ps. Imple facies eorꝝ ignomia ꝛ q̃rẽt nomẽ tuũ dñe. Ex his oib⁹ laudãd⁹ ẽ de⁹: Vñ sequit: h Cõfiteant dño miscẽdię ei⁹: ꝛ mirabilia ei⁹ filijs hoim: vt.s. expositũ est. i Et sacrificent sacrificiũ laudis. Osee vltis.a. Tollite vobiscũ ꝟba ꝛ dicite: oẽm auferẽ iniq̃tatẽ ꝛ accipe bonũ: ꝛ reddem⁹ vitulos labiorꝝ nr̃orꝝ. Hęc aũt oblatio debet fieri nõ ex tristicia aut ex necessitate: Hilarẽ enĩ datorem diligit deus. ij. Cor.ix.b. Unde subdit: l Et annũcient opera eius: non sua propria: m Ĩn exultatiõe. Ps. Venite audite ꝛ narrabo omnes q̃ timetis deũ: quãta fecit aię meę. Et addit: Ad ipm ore meo clamaui ꝛ exultaui sb lingua mea. Et nota q̃ ẽ multiplex sacrificiũ qꝺ fit: scilicet

Ps.65.

De carne.s.ieiuniũ. Roma.xij.a. Exhibeat/ corpa
De aia.s.ꝓtritio vl⁹ deuotio. Ps. Sacri/ (via ꝛc. Ps.50.
ficiũ deo spiritus contribulat⁹ ꝛc.
De reb⁹.s.elemosyna. Eccl. xxxv.b. Sacrificiũ iu/
De ore.s.oꝛo. Ps. Sacrificiũ (sti accęptum est ꝛc Ps.49.
laudis honorificabit me.
Sacri De pedib⁹.s.pegriatio. Eccl.xxxv a. Salutare sacri
ficium De dorso.s.disciplina. Eccl.vij.d. Datũ (ficiũ ꝛc.
brachiorꝝ tuorꝝ ꝛ sacrificiũ scrificatiõis offerel dño.
De renib⁹/ꝓtinẽtia. Leuit.vj.b. Hęc ẽ lex sacrificij
De oculis/lachryma. Osee.ix.a. (qꝺ offerũt sibi.
Non placebunt dño sacrificia eorꝝ.
De aurib⁹/audit⁹ sermonũ dei. Prouer.iiij.c. Fili
ausculta eloquia mea ꝛc.j. Cor.x.g. Oia ĩ gloriã dei facite.

Allegoria de persecut martyrum

n Qui descẽdũt mare. Quia ps ꝺ sęculi tẽpestate: q̃ est quarta tẽptatio: et est allegoria de psecutiõib⁹ martyrũ: moralitas de tẽptatiõib⁹ iustorꝝ. Allegorice sic legi põt. Supꝺ dixerat ꝺ iudęis ꝓuersis q̃ ãnũciẽt opa ei⁹ ĩ exultatiõe. Et p̃cipue illi ꝗ debẽt facere: Qui descẽdunt mare.s.apl̃i ꝛ alij martyres ꝛ doctores: qui de hierusalẽ ad lr̃am q̃si in monte ꝓgregati erat: et de sion mystica.i.ꝺ ꝓtẽplatiõe sua descẽdũt ĩ mare.i.in sęculũ. Esa.ij.a. De sion exibit lex ꝛ ꝟbũ dñi de hierusalẽ. Et ꝗ vt sint/ o In nauib⁹.i. in ecclesijs q̃ inter sęculi ꝓcellas laborãt

Moralit de p̃dicator

Moralit n Qui descẽdũt mare. Eodẽ mõ põt legi moralit de p̃dicatorib⁹ q̃ lectũ est.s. de apl̃is ꝛ martyribus: quia vt ãnũciẽt opa eius descẽdũt mare.i. sęculum. o In nauib⁹.i.in ecclesijs: vt dictũ est. Et nota q̃ dicẽ descẽdũt: qz viri scti ꝛ p̃dicatores boni habitãt mente ꝛ desiderio ĩ cęlo/ nõ in terra: iõ descendũt: qũ terrenis ꝓdescẽdũt. Et nota q̃ tria genera hoim descẽdũt mare ĩ nauib⁹.s.piscatores: mercatores ꝛ piratę. Boni p̃lati ꝛ p̃dicatores sinceri q̃rẽtes tm̃ salutẽ aiarꝝ: sũt piscatores: q̃ hamo ꝟbi dei/pisces.i.curiosos mũdi attrahũt. Et hi st laudabiles. Hiere.xvj.c. Ecce ego mittã piscatores multos dicẽ dñs ꝛ piscabunt eos. Matth. iiij.d. Faciã vos piscatores hoũm ꝛc. Mercatores sũt mercẽnarũ: q̃ licet p̃dicẽt bona: nõ tm̃ ꝗ faciũt pure p salute aiarũ: ꝗ ꝓ cõmodũ tpale. Et hi sũt tolerabiles ꝓ bonũ qꝺ sequit

Tria genera minuz deli mare ĩ nauib spiritualiter

* de sua p̃dicatione:

seculi pcellas laborāt. a Faciētes opationē. s. op euāge
lij. s. ꝓdicātes: b In aḡs multl. i. i ꝓlis mltl. Apocl. xvij
d. Aḡ multę ꝓli multi. Uel/ In aḡs multl. i. i tribulatiōi/
bus multl. ḡs sustinuerī. Sz nō ꝓpt ꝑ dimiserī op euāgeliçādi:
Uñ apls dicit. ij. Timoth. ij. b Memor esto dñm iesū christū
resurrexisse a mortuis
ex semie dauid fm euā
geliū meū in q̄ laboro
vsq̄ ad vincula: sed ver/
bū dei nō est alligatū.
q. d. ligat sū: sed tñ li/
gat ꝓdicare nō cesso.
Nec mīr si ꝓpt tribula/
tiōes nolebāt desistere
a ꝓdicatiōe: Quia/ c Ipi viderī opa dñi. s. miracla eī q̄
fecē cozā eis: sic Matth. xvij. a. trāsfigurationez/ t alia multa.
e Et mirabilia eī i ꝑfundo/ aḡr. i. i passiōe sua. Quę mi/
rabilia etiā res insensibiles sentiētes tacere nō potuerī: ꝗ velū
tēplī scissū est: t terra mota est: t petrę scissę sunt: t monumēta
apta sūt tē. Matth. xxvij. f. Ideo dixerunt petr t iohānes:
Actl. iiij. d. Nō possum q̄ vidim t audiuim nō loq. Dico q
descēdūt i mare: sed nunq̄d trāquillum est eis mare: Non: qz/
g Dixit/ dñs. i. ꝓcepit vel pmisit. h Et stetit. i. imobilis
pmānsit t inborruit: i Spūs pcellę. i. tyrannica psecutio.
k Et exaltati sūt fluct eī. Quō: Ecce: l Ascēdunt
vsq̄ ad cęlos: cū cōtra deū elatiōes erigunt/ blasphemātes
nomē christi. m Et descēdūt vsq̄ ad abyssos: cū veni/
unt ad despationē t metū: vel etiā ad gehēnam. Sic etiam in/
uenim de multl tyrānis/ q̄ ꝑ ascēdebāt/ deū blasphemantes:
ꝗ postea descēdebāt timētes/ t qñq̄ i infernū ruētes. Scti ꝓ
int tormēta nō excitabant ad irā/ ꝗ ad cōpassionē: Uñ addit:
n Aia eoz. s. sctōz int tormēta ꝓssoz: o In malis. i. p
malis psecutorib: p Tabescebat. i. resoluebat ad cōpas/
sionē. Uñ orabāt p psequētib: Sic habet de btō stephano/
Actl. vij. g. Uel sic: l Ascēdūt/ fluctus psecutionū: vsq̄
ad cęlos. i. vsq̄ ad maiores: sic apls. m Et descendūt
vsq̄ ad abyssos. i. vsq̄ ad miores. Uel ō ipis sctis dicitur
l Ascēdūt vsq̄ ad cęlos: inter tormēta oculos cordis ad
deū leuādo. m Et descēdūt vsq̄ ad abyssos: inquātū
homies/ tormēta horrēdo: Quia et/ n Aia eoz. i. aīalitas:
o In mal. i. i tormētl: p Tabescebat: p horrorē: sicē aia
ipi christi: q̄ dic Mat. xxvj. d. Tristl ē aia mea vsq̄ ad mor/
tē. Et quō tabescebat/ sbiūgit dicēs: q Turbati sūt t moti
sūt sic ebri. q. d. vsq̄ ad ꝗ q̄nq̄ veniebāt q̄ vacillabant t ne/
sciebāt q̄d agere deberēt/ vt ebri. Uñ adhuc dic: s Et ois
sapia eoz deuorata ē. s. absorpta a nimia tribulatiōe: Sic
ij. Corl. j. b. dic apls: Nō enī volum vos igrare frēs de tri/
bulatiōe nra q̄ facta ē in asia: qm̄ sup modū grauati sum: ita
vt tederet nos etiā viuere: et ipi i nob etiā rñsū mortl habuim
vt ñ sim fidētes i nob ꝗ i deo. Propt ꝗ bñ dic: sapia eorū.
q. d. nō dei sapia deuorata est: q̄ scit sp suos iuuare: Uñ sequit:
t Et clamauerī ad dñm cū tribularētur: int tormēta orādo
Et de necessitatib eoz
Doralit * de sua ꝓdicatiōe. Uñ Phil. j. c. Quid enī: dū oī modo siue p
occasionē siue p veritatē christ annūciet: t in ꝗ gaudeo: ꝗ t gau/
debo. Lucl. xv. d. Quāti mercēnarij tē. Piratę sūt fures t la/
trones: q̄ subditos expoliāt/ excoriāt/ mactāt/ t pdūt. Et hi sūt
dānabiles t repr obādi. Job. x. b. Quorāt venerūt tē. Eccl.
xliij. c. Qui nauigāt mare/ enarrāt picula eī: t audiētes aurib
nris admirabim. Uel alit. Mare ē amara pēnitētia: Nauis/ re
ligio: quā intrāt mlti/ vt p mare pēnitētię trāsportet eos ad por
tū salut: de q̄ postea ꝓcludit dicēs: Deduxit eos in portū
volūtatis eoz. Sed anteq̄ veniant ad portum/ oportet eos
multa videre t sustinere i mari: de quib ꝗ ꝓpha loquit anteq̄
ō illo portu subiūgat. Sz q̄ vult peruenire ad portū/ debet for
tiorē t magl integrā nauē eligere: qz q̄ intrat nauē fractā: piculo
se exponit. Frāgit aūt nauis religiōis: qñ sbest pax aḡ. i. doc/
trinę t tribulatiōis. Tūc enī ęrę collidit. i. ęrenoz amori: et sic
frāgit. iij. Regl. vltl. g. Naues ꝓfractę sūt i asiongaber: q̄ int/
ꝗtak sustollēs dolorē colliū sblimiū. i. religiosoz: q̄ sustollit t sb/
trahit qñ doctria sbtrahit: qz doctria fac hoies cogscere ōsect
suos: vñ flētū t dolētū est: Uñ Eccs. j. d. Qui addit scias/ ad/
dit t dolorē. Subtrahit etiā dolor istoz colliū: qñ tribulatio t
austeritas religiōis ñ habet. Et i ista dolorl sblatiōe ꝓfringūt
naues multę: t piclitant qui i nauib sunt: vñ q̄ renda est copia
aḡrū: Uñ bñ subdit: a Faciētes opationē in aḡs mul
tis. Singlariter dic opationem: quia vnū est necessariū. Et q̄d est il/
lud vnū/ et illa opatio: Sol. Phil. ij. b. Cum metu t tremore vrāz sa
lutē opami. Hęc opa/ Al † cōmoti
tio efficit: b In aḡs Al † absor/
multis/ doctrinę et tri/ pta
bulatiōis: quia doctrina docet viā: t tribulatio vrget ne de via
exeat. Uñ Greg. Mala q̄ nos ꝗ pmūt: ad deū nos ire cōpel
lūt. Osee. ij. b. Septā viā tuā spinis. i. pūctione tribulationū.
Licz aūt dicat/ faciētes opationē/ nō tñ sibi ꝗ deo totū de/
bēt attribuere: qz ipe qui facit opa. Esa. xxvj. c. Oia opa nra
opat es i nob dñe. Uñ bñ sequit: c Ipsi viderī. i. cogue/
rūt i se: d Opa dñi. i. q de illa opa q̄ faciūt/ fac in eis. Uñ
Phil. ij. b. Postq̄ dixit apls: Uestrā salutē opami: subiūxit
statim: Deus enī est qui opat in vobis t velle t pficere p bona
voluntate. e Et mirabilia eī. i. mirabilē miscōiam. Ps
Mirifica miscōias tuas q̄ saluos facis sperantes in te. f In Ps. 16.
ꝑfundo. i. i eis q̄ sūt i ꝑfundo pctōz. De q̄ Prouer. xviij.
a. Impi cū venerit i ꝑfundū pctōz/ ptēnit. In ꝗ ꝑfundo fac
deus mirabilē miscōiā: qz ptēnentē nō dānat: ꝗ ad pēnitētiā re/
uocat. Greg. Cōtēni se videt t reuocat. Uel/ In ꝑfundo
maris. i. pēnitentię vidēt scti mirabilia illa: De quibus Exo.
xiiij. e. Aḡ erāt eis p muro a dextris t a sinistris: Quia homo
q̄ est in pēnitētia defendit in ꝓsper ab elatiōe: t in aduersis a
despatiōe. Et ꝗ ē in ꝑfūdo pēnitētię: nō tm in supficie/ sic hy/
pocritę. Licet aūt defēdat a pctō: nō tñ a tēptatiōe/ q̄n mentē
pulset: quia dñs pmittit tēptationē venire ad bonū hois qui
temptat: Uñ sequit: g Dixit/ dñs/ et stetit spūs pcellę
. i. tēptatio: k Et exaltati sūt fluct eī. s. suggestiones et
mot. Et cuiusmodi tēptatiōes habeant: subdit: l Ascēdūt
vsq̄z ad cęlos/ tēptati de ꝓsūptiōe. m Et descendunt
vsq̄z ad abyssos/ temptati a despatiōe: n Aia eorū in
mal tabescebat. i. i pęna pēnitētię vl etiā i tēptationū labo
re/ p tēptationē pusillanimitatl t accidię. Uel ō ꝓtēplatiuis ꝓt
dici/ q̄ ascēdūt vsq̄z ad cęlos: de actiuis/ q̄ descēdunt
vsq̄z ad abyssos. Gen. xxviij. c. Uidit āgelos ascēdētes et
descēdētes. Et vtrorūq̄ aia i mal tabescebat. Cōtēplati/
uoz i mal. i. pęna quā ptulit christ. Thren. iij. c. Recordare
pauptatl t trāsgressiōis meę: absinthij t fellis: memoria memor
ero t tabescet i me aia mea. Actiuoz aia i mal prorioz/ tam
pęnę q̄ culpę. ij. Corl. xi. g. Quis ifirmat t ego ñ infirmor: q̄s
scādalizat t ego ñ vror: Scōz āt pmā expositionē pcedam ad
seqntia, q Turbati sūt/ i vi irascibili. Et nota i oī vi turbatio:
Admiratiōis/ i rōnabili. Cāt. vj. d. Aia mea ptur/
bauit me ꝓpt q̄drigas aminadab. (de tē.
Uidelz Dolorl/ i ꝓcupiscibili. Ps. Aia mea turbata est val/ Ps. 6.
Timorl/ i irascibili. Mat. ij. a. Audiēs aūt herodes
Occupatiōis/ i omni vi. (turbatus est t omis tē.
Lucl. x. g. Martha martha sollicita es t turbaris erga pluri/
ma. r Et moti sūt sic ebri/ in ꝓcupiscibili: q̄ titubat in tē/
ptatiōe. s Et ois sapia eorū deuorata ē/ in rōnabili: q̄
discretionē t iudiciū amittit: t nescit hō quid possit agere: sicut
dic susanna. Dan. xiij. c. Angustię m sūt vndiq̄z † t q̄d eligā ig/
norō. Sed sic ōr. ij. Paral. xx. c. Cū ignorem quid agere de/ † Hec clausu/
beam: ꝗ solū habem residui vt ad te dñe oculos nros diriga/ la non est de
mus. Uñ seq̄t: t Et clamauerī ad dñm cū tribularētur. textu nostro
Similiter t de susanna ōr: ibi: Exclamauit susanna voce mag/
na. Exclamauerūt aūt t senes aduersus eam: Hoc ꝓcordat ad
litterā. Mystice etiā ꝓcordat: quia susanna interptat obtinuit Mystice
grām: et significat aiaz ꝓfitētē: q̄ fortit clamat t grāz obtinet.
Uñ postea ō ista susanna dicebat daniel: Sz nō filia iuda susti/
nuit iniqtatē vrāz. Filia iuda. i. ꝓfessiōis est aia ꝓfitēs: q̄ nō su/
stinet iniqtatē maloz senū: sed exclamat ꝑ eos. Ipi aūt clama/

 * bant ꝑ eā. Isti se

a Et ō ncĉitatib⁹ eoꝝ eduxit eos: dādo patiaz vt vicerēt: et p⁹ modū ꝓ victoria dādo coronā. Quā ꝓsiderātes ñ solū patiēt ꝗ ⁊ libent tormēta sustinebāt: Unde ⁊ seqt: b Et statuit procellā ei⁹ i aurā. i. impetū tormētoꝝ leuem eis fec ⁊ tolerabilē. Greg⁹. Cōsideratio p̄mij minuit vim flagelli. Unde btō stephano ō: Lapides torrēt ei dulces fuerūt. c Et silueřt. i. ñ clamaueřt: e Fluct⁹ ei⁹. s. mar. i. tyrānoꝝ p secutiōes: q̄ dicūt ñ clamareiqñ in eis q patiūt clamorē murmuris vel blasphemię nō excitāt. Est g̃ sensus: Silueřt fluct⁹ ei⁹. i. nō fecerūt sctōs murmurare. Unde ō martyrib⁹ cātat ecclia: Cędūt gladijs more bidētiū nec murmur resonat/nec querimonia: sed corde tacito mens bene ꝓscia ꝓseruat patiētiā. Hec aūt patiētia cā ē ꝓsolatiōis i aiab⁹ sctis: Unde addit: f Et lętati sū qz silueřt. Act. v. g. Ibāt apli gaudētes a ꝓspectu ꝓcilij: qm̄ digni habiti sū p̄ noīe iesu ꝓtumeliā pati. Parū aūt ect ꝗ nisi p̄miū ęnū hīent: De q subdit: g Et deduxit eos. i. ō mar. pcellis duxit: h In portū volūtat. eoꝝ. i. ad portū salut. quē volebāt ⁊ toto corde desiderābāt. Et ō his oīb⁹ laudād⁹ ē dñs: Unde seqt: i Cōfiteāt dño misericordię ei⁹ ⁊c: vt. s. expositū est. k Et exaltēt eū i ecclesia plebis. i. plebs ō ecclia. s. miozes exaltēt eū ⁊ glorificēt. l Et i cathedra senioꝝ. i. illi q̄ sunt in p̄latiōibus: m Laudēt eū. q. d. ab oīb⁹ laudet p corōnis martyrū: qz de q̄libet statu pduxit ad coronā martyrij: videlz ō subdit. ⁊ de p̄latl. Item de ꝓiugat. ⁊ ꝓtinētib⁹ ⁊ pelatis.

Moralit * bant ꝗ eā. Isti senes ⁊ iueterati dierū maloꝝ/sūt fomes ⁊ mala ꝓsuetudo. Baruch. iij. b. Inueterasti i ēra aliena. Et hę sūt duę malę ncĉitates: q̄ tū ꝗ clamātes nō p̄ualēt: Sz/ a Et ō necessitatib⁹ eorū/istis/eduxit eos/dñs. Hoc facit dñs: qñ aiaz ō corpe educit. Dū enī hō viuit/sp ē q̄si vallat⁹ ist. ncĉitatib⁹. Unde q̄dā dixit: Pax erit ꝗ nob sp dū vita manebit: Cū pe corpe ifirmo q̄ solet esse lupis. Jō clamat apl's: Infelix ego hō ⁊c. Ro. vij. d. Uel Ps. Educ ō carcere aiaz meā ⁊c. Et nota q̄ iste ꝓsus q̄ter ponit in ꝗ psalmo. In p̄ aūt dicit: eripuit: in duob⁹ seqntib⁹/liberauit: et in vltimo/eduxit. Primo enī est hō eripiēd⁹ ō ore leonis. s. diaboli: sm q dicit alibi: Salua me ex ore leonis. Et tādē educēd⁹ ō carcere ad btitudinē. Ps. Educ ō carcere aiaz meā. Licet aūt i hac vita ō ncĉitatib⁹ nō educat oīno: tū ipas ncĉitates enūerat vt nō p̄ualeāt: ⁊ tēptatiōes mitigat vt ñ noceāt ꝗ iuuēt: Unde seqt: b Et statuit procellā ei⁹. i. asperitatē tēptatiōis: c In aurā. i. in trāquillitatē. Tob. iij. d. Post tēpestatē trāquillū fac. Uel procellā ei⁹. s. maris. i. ipam tēptationē: quę mare. i. pęnitentiā turbat: Statuit in auram. i. ad vtilitatē ꝓuertit. Aura enī iuuat naues q̄s impedit pcella. j. Cor. x. c. Faciet cū tēptatiōe ꝓuētū. i. faciet vt q tēptat in tēptatiōe lucret. d Et silueřt fluct⁹ ei⁹. i. motus q̄s tēptatio excitabat. Marci. iiij. d. dixit dñs mari: Tace ⁊ obmutesce. Eccl. xliij. c. In sermōe ei⁹ silueřt vēt⁹. Post ꝗ seqt in aia q̄dam gaudiū magnū: Unde subdit: f Et lętati sū/qz silueřt/fluct⁹ tēptationū. Tob. iij. d Post tēpestatē trāquillū fac: ⁊ p⁹ lachrymationē ⁊ fletū exultationē infūdis. g Et/in hac trāquillitate/deduxit eos in portū volūtat. eorū. s. ad portū salut. quē desiderābāt. i. ad cęlū/q̄ō est port⁹ desiderabil⁹. Unde ōz i ozone: Ut indulgētiaz quā sp optaueřt ⁊c. In inferno aūt nō est port⁹: ꝗ totū est abyssus. Ex ꝗ aūt laudād⁹ ē dñs: Unde seqt: i Cōfiteāt dño misericordię ei⁹: ⁊ mirabilia ei⁹ filijs hoim: sicut expositū est. Nota q̄ iste ꝓsus q̄ter posit⁹ est ꝗ: et in ꝓncipio psalmi dic: Cōfitemi dño qm̄ bon⁹. Prima ꝓfessio est inocētiū: q̄ est ꝓfessio laudis. Unde alibi: Ex ore infantiū ⁊ lactētiū pfecisti laudē ⁊c. Cōfessio ꝗ pęnitētiū q̄druplex ē: qz de cogitatione: locutiōe: ope: omissiōe: Jō quat ōz Cant. vj. d. Reuertere/reuertere sunamit: reuertere/reuertere ⁊c. k Et exaltēt eū i ecclesia plebis: Nō dic ꝓncipū: qz i talib⁹ nō frequent exaltat dñs: qz ipi semetipos exaltāt/et p ꝗ corruūt in infernum. Esa. v. d. Mobiles ei⁹ interieřt fame: ⁊ multitudo ei⁹ siti exaruit: ꝓterea dilatauit ifern⁹ aiaz suā ⁊ apuit os suū absq vllo termino: et descēdēt fortes ei⁹: ⁊ ꝓls ei⁹ ⁊ sublimes ei⁹ gloriosiq ei⁹ ad eū ⁊c. l Et i cathedra senioꝝ laudēt eū: Nō dicit puerꝝ: quia pueri nō debēt incathedrari. Pbs. Memo iuuenes sibi eligit duces. Unde pbyt grece/idē ē q̄ō senex latine. j. Pet. v. a. Senioꝝ q̄ i vob sunt obsecro ꝓsenior. Paul⁹ ad philemonē: Cū sis tal⁹ vt paul⁹ senex. Sed iā ꝓfificat illud Esa. iij. a. Dabo pueros ꝓnci-

Alt. † impanit pcellę ⁊ stetit
Alt. † iocūdati
Alt. † miserationes.
Alt. † popu
Alt. † siccu
Alt. † salina
Alt. † inbat tantum

pes eoꝝ. m Laudēt eū: Ergo se dignos faciant vt possint laudare: qz nō est speciosa laus i ore pctōr⁹: Eccl. xv. c.

Allegoria

n Posuit flumia ⁊c. Sexta ps ō tota ecclia vbi de⁹ supbis resistit ⁊ hūilib⁹ dat grāz: Jaco. iiij. b. Et ē sensus: Dixi: Exaltēt eū i ecclia plebis. Et si grās: Quare: Quid enī in ecclesia fec: Ecce p̄mū: qz. s. supb resistit: q̄ō ait ꝗ mō: Posuit flumia i desertū. Flumia vocat doctrinā q̄ fuit i iudęis vbi ꝓphetię currebāt. Hęc g̃ posita sūt i desertū: qz iā nō est apud iudęos ꝓphetia. Esa. l. a. In increpatiōe mea desertū faciā mare: ⁊ ponā flumia i siccū. Idē repetit alijs ꝓbis: p Et exit⁹ aq̄rū. i. iudęos/vñ alijs exibant aq̄ doctrinę: posuit/ q In siccū. i. fec eos siccos ⁊ egenos. Esa. xlj. d. Egeni ⁊ paupes aq̄s q̄rūt et nō sūt. Hec solū doctrinā amisert ꝗ fertilitatē opeꝝ cū doctrina: Unde seqt: r Terrā fructiferā: prius p bona opa: posuit: s In salsuginē. i. i sterilitatē q̄ p salsuginē intelligitur: eo q salius homoꝝ fęcūditatē tollit. Hęc sterilitas ē in illo ꝓlo ꝓpt sua merita: Quia/ t A malicia habitantiū in ea/terra. i. ꝓpt maliciā ipoꝝ iudęoꝝ. Ecce quō de⁹ supbis resistit. Deinde oñdit: q̄ humilib⁹ dat grāz: malū eoꝝ ꝓuertēdo i bonū: Unde dic: v Posuit desertū. i. gētes: x In stagna aq̄rū: vt aq̄ doctrinę a iudęis effluētes i ipis remaneant. Et idem repetit: y Et terrā sine aqua. i. gētilitatē: posuit/

Moralit.

Moralit. n Posuit flumina ⁊c. Eodē mō pōt moralit itelligi ō doctrina: q̄ i multl. locl. deest: ⁊ vbi aliqñ fuit tpe apl'orū ⁊ martyrū abūdātia aq̄ spūal': mō ē desertū ⁊ penuria: Unde bñ dixit: Posuit flumia i desertū ⁊ exit⁹ aq̄rū/illarum: q In sitim: nō aq̄ material/ꝗ audiēdi ꝓbum dei. Uel aliter: Flumia/sūt diuitię q̄ fluūt: Quas dñs posuit/ o In desertū: qz dedit exēplū deserēdi eas: Et qz oportet vt i fine deserant: qz. j. Timoth. vj. b. Hec aliqd auferre possum⁹: Et qz steriles sūt: qz q̄ amat diuitias/fruct⁹ nō accipiet ex eis: Eccs. v. b. p Et exit⁹ aq̄rū. i. puēt⁹ diuitiaꝝ: q In sitim. q. d. q̄ habet diuitias ꝗ ide lucrat: qz quāto pl⁹ hz: tato pl⁹ cupit: qz Quo pl⁹ st potę pl⁹ sitiūt aq̄. Et auar⁹ ñ iplebit pecūia: Eccs v. b. r Terrā fructiferā. i. ecclias/posuit p̄missiue: s In salsuginē: qz multos hz steriles ⁊ ifructuosos, ꝓpt salsū humorē cupiditatl ⁊ auaricię supinfusū. Et vñ ꝗ oīa: t A malicia habitātiū in ea/ecclia. i. ꝓpt maliciaz p̄latoꝝ q̄ in ecclia habitāt ⁊ dñant. ij. Regl. xxj. a. Facta ē fames i dieb⁹ dauid tribus ānis iugit: et ꝓsuluit dauid oraculū dñi dixitq dñs: ꝓpt saul ⁊ domū ei⁹. Uel aliit. Terra fructifera/est theologia: q̄ ipsa ē in salsuginē. i. i hypocrisim ⁊ cupiditatē: qz multi theologi nō faciūt fructū opeꝝ quē docet scp̄tura: ꝗ tm̄ aliqd florīs p̄tēdūt vt diuitias assequant. Mat. vij. b. Attēdite a falsis ꝓphetl. q̄ veniūt ad vos i vestimēt. ouiū: intrinsecus aūt sūt lupi rapaces. Habēt enī vestimēta ouiū. i. simpliciū: ꝗ int⁹ latet rapina. i. ardoz hūdi ⁊ ꝓgregādi diuitias. Et seqt: A fructib⁹ eoꝝ cogscet. eos. Salsugo aūt ōz hypocrisis ꝓpt infructuositatē. Job. xv. d. Cōgregatio hypocritaꝝ sterilis. Dicit ⁊ cupiditas ꝓpt salsuginē/q̄ siti excitat ñ sedat: sic. s. dictū ē. v Posuit desertū i stagna aq̄ꝝ. Per desertū itelligit religio: q̄ p̄ fuit deserta qñ ñ erāt ibi diuitię nec delitię: ꝗ nūc i mlt. locl. posita ē/ x In stagna aq̄ꝝ. i. in copiā tpaliū diuitiaꝝ. y Et trā * sine aqua. i. eandem religion:

Moralite.
Amos. 8. d
Ouidi⁹ li. 1 fastorum
Nō theologia versa sit salsuginem
Per desertū intelligit religio

a In exit⁹ aq̃rũ: vt.ſ.nõ tm̃ retineãt aq̃s: ſ ⁊ alij̃s effundãt. Hoc totũ ꝺ: iudęis/ Matth.xxj.d. Auferet a vob regnũ dei ⁊ dabit̃ gẽti faciẽti fructũ ei⁹. Et ꝓbatũ fuit/ Eſa. xlj.e. Aplã in ſpinis collib⁹ flumia: ⁊ ĩ medio cãpo⁹ fontes: ⁊ ponã deſertũ in ſtagna aq̃rũ ⁊ terrã inuiã in riuos aq̃rũ. b Et collocauit illic.ſ.ĩ exit⁹ ⁊ ĩ plenitudine aquarũ doctrinę: c Eſuriẽtes.i.gẽtes: q⁊ expulſis iudęis a doctrina euãgelica/gẽtes in ea ſũt collocatę. Lucſ.j.e. Eſuriẽtes ĩpleuit bonis: et diuites dimiſit inanes. Illę gẽtes: d Cõſtituerũt ciuitatẽ habitatiõis.i.eccl'iã: in q̃ ab oib⁹ ⁊ extra quã/a nullo habitãdũ eſt. f Et ſeminauerũt/ bonis hoib⁹: vel ſemie ꝓbi dei: g Agros.i.mũdũ/vel hoies de mũdo q̃b⁹ ꝓdicauerũt. Mat.xiij.e. Ager ẽ mũd⁹: bonũ ꝓo ſemẽ bi ſũt filij regni. h Et plãtauerũt vineas.i.ꝓticulares eccl'aſ. Eſa.v.b. Vinea dñi exercituũ dom⁹ iſrl'ẽ.i.eccl'ia q̃ eſt ꝓgregatio fideliũ vidẽtiũ deũ p fidem: ⁊ viri iuda germẽ ei⁹ delectabile. Septuagita: Nouella plãtatio dilectiſſima. Ibi enĩ plãtati fuerũt ⁊ germinauerũt viri iuda.i. ꝓfitẽtes deũ ore/ſic credebãt corde. Ro.x.b. Corde credit̃ ad iuſticiã/ore aũt ꝓfeſſio fit ad ſalutẽ. Fides aũt ſine opib⁹ mortua ẽ: Jaco.ij.d. Vñ addit ꝺ opib⁹: k Et fecerũt fructũ natiuitatl.i. opa q̃ debẽt facere fideles filij dei.j. Joh.v.a. Ois q̃ credit q̃m Ieſus ẽ chriſt⁹/ex deo nat⁹ẽ. l Et/q⁊ fecerũt fructũ/bñdixit eis/augẽdo gr̃az/q̃ ẽ bñdictio.i.bona datio. Ecõtrario aũt maledicit ſterilib⁹: ſic ficui in q̃ fructũ ñ repit: Mat.xxj.b. m Et mltiplicati ſũt nimis: numero ⁊ merito recępta bñdictiõe gr̃ę/q̃ dat incrementũ reb⁹. Prouer.x.c. Bñdictio dñi diuites facit. Actſ.ij.g. Habẽtes gr̃am ad oẽs plebẽ: dñs aũt augebat q̃ ſalui fierẽt q̃tidie in idipm. n Et iumenta eo⁹.i.ſimplices ⁊ idiotas inť eos/ o Nõ miorauit/ſ augmentanit: q⁊ plures ſũt ꝓuerſi ad fidẽ ꝺ ſimplicib⁹ q̃z de ſapiẽtib⁹: ⁊ ꝺ plębib⁹ q̃z de nobilib⁹.j.Corſ.j.d. Videte vocationẽ vr̃am fratres: q̃m non multi ſapiẽtes ſ̃m carnẽ/nõ multi potẽtes/ nõ multi nobiles: ſ̃ quę ſtulta ſũt mũdi elegit de⁹ vt ꝓfũdat ſapiẽtes ⁊c.

Doralit̃ * ſine aq̃.i.eãdẽ religionẽ quę erat ſine aq̃s diuitiar⁹ ⁊ delitiar⁹: poſuit/ a In exit⁹ aq̃rũ.i.tãtũ dedit eis de diuitij̃s/q̃ ab eis debet exire ad alios p largitionẽ elemoſynarũ. Prouerb.v.c. In platęis aq̃s tuas diuide. Vel ſic: Poſuit deſertũ.i.ipam religionẽ paupem. In ſtagna aq̃rũ/ ſpũaliũ.ſ. lachrymarũ/ gr̃arũ ⁊ doctrinarũ. Et terram ſine aqua.i.eãdẽ religionez nõ habẽtẽ aq̃s diuitiarũ ⁊ delitiarũ: a In exit⁹ aquarũ: vt alij̃s aq̃s ſapię ſalutarl p ꝓdicationẽ effundãt. Et q̃ tales pauperes religiões deberẽt abundare in aq̃s ſapię ⁊ alios irrigare oñdit dñs q̃ de paupib⁹ piſcatorib⁹ fecẽ apl'os: Vñ ſeqũt: b Et collocauit/dñs/illic.i. ĩ talib⁹ religiõib⁹: c Eſuriẽtes/ illos: de q̃b⁹ Matth.v. a. Bti q̃ eſuriũt ⁊ ſitiũt iuſticiã. Tales enĩ intrãt paupem religionẽ: vt deo iuſticiaz faciant de ſeipſis. d Et/ipi ſic collocati: e Cõſtituerũt ciuitatẽ.i.ciuiũ vnitatẽ p ꝓcordiã ⁊ mor̃ vnifoꝫmitatẽ: nõ ad horã nec ad diẽ: ſed/ciuitatẽ habitatiõiz: in q̃ notat̃ pſeuerãtia. Pſ. Ecce q̃z bonũ ⁊ q̃z iocũdũ ⁊c. f Et ſeminauerũt/ſemie ꝓbi dei: g Agroſ.i.corda auditor⁹. h Et plãtauerũt/plãt̃ ſtutũ: i Vineas.i.aias vl ꝓſcias. Seminãt q̃dẽ ꝓdicãdo: ſ plãtãt ⁊ inſerũt exempla ꝓbẽdo. Eſa.xxvij.b. Qui egredient̃ impetu a iacob/implebũt faciẽ orbis ſemie. Ad ꝶ aũt q̃ ſemẽ vel plãta fructificet/ duo ſũt neceſſaria: videlz: Primo vt euellant̃ ſpinę ⁊ vrticę vitior⁹: alioq̃n ſuffocat̃ ſemẽ ⁊ plãta. Prouer.xxiij.d. Per agrũ hoĩs pigri trãſiui: ⁊ p vineã viri ſtulti: ⁊ ecce totũ repleuerãt vrticę ⁊ operuerãt ſupficiẽ ei⁹ ſpinę. Hiere.iiij.a. Nouate vob nouale ⁊ nolite ſerere ſup ſpinas. Scdo neceſſaria ẽ pluuia gr̃ę: ſine q̃ nõ creſcit ſemẽ vel plãta. Eſa.xxx.e. Dabit̃ pluuia ſemini tuo vbicũq̃z ſemiauerĩs ĩ terra. Cũ ꝶ duo ſũt ſimul/ſeqũt fructus boni opis: de q̃ addit: k Et fecerũt fructũ natiuitatl.i. bona opa/q̃ ſũt fruct⁹ natiuitatl.i. naturales: q⁊ ſimiles ſũt ſemini. Gen.j.a. Lignũ pomiferũ faciẽs fructũ iuxta gen⁹ ſuũ. Hic ẽ fruct⁹ natiuitatl. De fructu aũt innaturali/ Mat.xiij.d. Dñe nõne bonũ ſemẽ ſemiaſti in agro tuo: vñ q̃ habet ẽiçania: Eſa.v.b. Expectaui vt faceret vuas ⁊ fecẽ labruſcas: Et p⁹: Expectaui vt faceret iudicium/ ⁊ ecce iniq̃tas: ⁊ iuſticiã/ et ecce clamor. l Et bñ dixit eis: De q̃b⁹ dictum eſt q̃ ſeminauerũt agros ⁊c. In ꝶ enĩ merent̃ bñdictionẽ gr̃ę dei: ſ̃m q̃ ꝺ: Prouer.xj.d. Qui abſcõdit frumẽta maledicet̃ in ꝓplis: bñdictio aũt ſup caput vẽdẽtiũ. Et ꝺ bñdictiõe/ m Multiplicati ſũt/merito: q⁊ vt ſ̃.dictũ ẽ: Bñdictio dñi diuites fac̃: Prouer.x.c. Multiplicati ſũt ⁊ nũero iſti ſemiatores.ſ. pauperes ꝓdicatores: n Et/tm̃/iumẽta eo⁹ nõ miorauit. Iumẽta.i.iuuamẽta eo⁹. i. neceſſaria victui: q̃ ñ minorauit dñs/licz eos mltiplicauerit: q⁊ ita defacili ⁊ magl libẽt̃ pascit cẽtũ vl mille ſic vnũ. Et q̃ eos mltiplicat/ etiã neceſſaria eis mltiplicare ꝑt ⁊ vult. Mat. xvj.b. Modice fidei q̃d cogitatl ĩ cordibus vr̃ĩs: q⁊ panes ñ habetl: nõdũ intelligitl neq̃z recordami q̃nq̃z panũ ĩ q̃nq̃z milia hoim ⁊c. Mat.vj.d. Reſpicite volatilia cęli q̃ nõ ſerũt neq̃z metũt neq̃z ꝓgregãt in horrea: ⁊ pr̃ vester cęleſtis paſcit ea: nonne vos magis pluris eſtis illis:

Ar† habita/ refecit

Ar† frumẽti

a ĩ exit⁹ aq̃r. Et c ollocauit illic
b eſuriẽtes: et ꝓſtitũerũt ciuitatẽ
c habitatiõis. Et ſeminauerũt
d agros et plãtauerũt vineas: ⁊
e fecerũt fructũ natiuitatl. Et
f benedixit eis et multiplicati
g ſũt nimis: et iumẽta eo⁹ nõn
h minorauit. Et pauci facti ſũt:
i et vexati ſũt a tribulatiõe ma/
k lo⁹ et dolore. Effuſa ẽ ꝓtẽtio

Ar† eos

Ar† ſunt diminuta

Ar† Effuſus eſt ꝓtemptus

p Et pauci facti ſũt ⁊c. Septia ps ꝺ hęreticis: q̃b⁹ q̃ſi ciuilib⁹ bellis q̃tũ eccl'ia. Quaſi ꝓo nũc q̃z ꝺ eiſdẽ dicat: ꝺ q̃b⁹.ſ.loq̃bat̃ ita ꝓiũgit ꝓba: Multiplicati ſũt ⁊ pauci facti ſũt: cũ tm̃ ꝺ fidelib⁹ dicat: multiplicati ſũt: de hęreticis ꝓo: et pauci facti ſũt. Ita ꝓo ꝓiũxit ꝓpt̃ cõmunia ſacramẽta. Pertinẽt enĩ ad ꝓplm dei p ſpeciẽ pietatl/ñ p vitatẽ.ij.Timoth.iij.a. Speciẽ q̃dẽ pietatl hãtes/ vtutẽ aũt ei⁹ abnegãtes. Vñ.j. Joh.ij.c. Ex nob exierũt ſ̃ ex nob nõ erãt. Qui licz ſint multi: bñ tm̃ pauci dicũt: q⁊ ab vnitate diuiſi/in q̃ ſũt multi. Multi q̃ numero: ſed pauci ſũt merito: vel port⁹ nulli. Nec ſolum pauci: ſed/ q Et vexati ſũt a tribulatiõe malo⁹.ſ.dęmonũ. s Et dolore/ſuo⁹ cordiũ. Neceſſe ẽ enĩ vt dolor ⁊ tribulatio illata iſidij̃ dęmonũ/eos ſequãt̃ q̃ auctorẽ ſalutl relinquũt. Nec tm̃ tribulationẽ ⁊ dolorẽ: ſ̃ ⁊ diſcordiã ⁊ ꝑdictionẽ habẽt inť ſe: Vñ addit: t Effuſa ẽ/ q̃ſi p totũ: v Cõtẽtio ſup ꝓcipes.i.ſup hęreſiarchas: q⁊ eo⁹ ſectę ſũt ꝓzię: licet oẽs ſimul ſint ꝓ fidẽ. Qd̃ ſignificatũ eſt in vulpib⁹ ſanſonis: q̃ licet hẽant caudas ſimul ligatas: tm̃ hẽbãt facies diuerſas. Vel ſ̃m aliã lr̃az: Effuſus eſt contemptus ſuper

Doralit̃ p Et pauci facti ſũt. Immediate.ſ̃.dixit ꝺ pauperib⁹ religioſis: Et mltiplicati ſũt nimis ⁊ iumẽta eo⁹ ñ miorauit: Nũc aũt dicẽ q̃d̃ videt̃ ꝓzũ: ſ̃ nõ ẽ: Et pauci facti ſũt: q⁊ mltiplicati ĩ nũero ⁊ merito: q̃z tũ ad vtrũq̃z/pauci facti ſũt/ĩ ſui reputatiõe. Videt̃ enĩ ſibi q̃ pauci ſint nũero: vñ ſemp ad alios attrahẽdos laborãt: in q̃ ſe ꝓbãt ꝓtinere ad tabnaculũ eccl'ię ⁊ ꝓplm dei. Mã cortina cortinã trahit: ⁊ q̃ audit dicẽ veni. Hiere.xxix.b. Hęc dicẽ dñs oĩ trãſmigratiõi.i.oĩ religiõi: multiplicamĩ ibi ⁊ nolite pauci eẽ nũero. Itẽ quãto magl mltiplicãt merito: tãto videtur eis q̃ pauciores ⁊ pauperiores ſint. Greg⁹. Quãto mẽs dignior efficit: tãto ſibi ĩdigna videt̃. Iſte aũt p/fect⁹ creſcit ĩ tribulatiõe: et q̃ vult pficere/oportet q̃ tribulationẽ ſuſtineat: Vñ ſeqũt: q Et vexati ſũt/exterĩ⁹ r A tribulatiõe malo⁹/hoĩm.ij.Timoth.iij.c. Oẽs q̃ pie volũt viuere ĩ chriſto pſecutionẽ patiẽt̃. Eſa.liv.c. Et q̃ receſſit a malo p̃dę patuit. Et item: vexati ſũt/ interĩ⁹: s Dolore/ cõpaſſiõis.ij. Corſ.xi. f. Preter illa q̃ extrinſec⁹ ſũt inſtãtia mea q̃tidiana ſollicitudo oĩm eccl'iar: quis infirmat̃: ⁊ ego ñ infirmor: q̃s ſcãdalizat̃: ⁊ ego ñ vror: Pot̃ etiã recte dici ꝺ iuſtis ĩ eccleſia. p Et pauci facti ſũt/nũero: q⁊.ſ̃.dictũ ẽ: Dñs de cęlo ꝓſpexit ſuper filios hominũ vt videat ſi ẽ intelligẽs aut requrẽs deũ: Oẽs declinauerũt ſimul inutiles facti ſũt: nõ eſt q̃ faciat bonũ: nõ eſt vſq̃z ad vnũ. Et vt vexatio daret ĩtellectũ auditui: vexati ſũt. Sz q⁊ duplex ẽ vexatio: ĩterior ⁊ exterior. De exteriori dicẽ: A tribulatiõe malo⁹. De interiori addit: Et dolore. Deut. xxxij.d. Foris vaſtauit eos gladi⁹/ ⁊ int⁹ pauor. ij.Corſ.vij.b. Forl pugnę int⁹riores. Et ſi q̃ſ q̃rat: vñ oriunt̃ ꝶ mala ĩ eccl'ia: De pcto ꝓlator: Unde addit: t Effuſa eſt ꝓtẽtio ſuper ꝓcipes.i.ſup ꝓlatos eccl'ię: q̃ ꝓtẽdũt ñ p aiab⁹ ſ̃ p dignitatibus. Lucſ.xxij.c. Facta ẽ ꝓtẽtio inť diſcipl'os q̃s eo⁹ videret eſſe maior. Et dicẽ: Effuſa/ad denotãdũ abũdãtiã: q⁊ tãtũ effuſa ẽ: et ita eoſ occupat ꝓtẽtio iſta/q̃ oĩa alia q̃ facere tenẽt̃ postponũt. Vñ Bern̄. Vides oẽz eccl'ię feruere cęlũ ſolũ p dignitate tuẽda: honori totũ dat̃: vtilitati nihil. Inde ẽ q̃ dñs ꝓtẽnit eoſ

Doralit̃

Pſ.132.

Duo ſunt neceſſaria ad ꝶ vt ſemen vel planta fructificet

Allegorice de hereticis

Judicſ.15.a

Apocl.22.d

Pſ.13.

Eſa.28.c.

ꝓtēptꝰ sup principes. Probato enī q̃ sint hęretici/reprobā/
tur ab eccl̃ia ⁊ ꝓtēnunt: Et sic ꝺr Mat.v.b. Sal ifatuatū fozas
pijcit ⁊ ab hoibꝰ ꝓculcat. a Et errare fecit/dñs/eos.i. reli/
qt eos sibi: ñ ducēs eos nec̃ regēs: Uñ errauerūt/ b In iuio/
Ps.118. infidelitatē: c Et ñ in via/fidei: De q̃. j. Uiam vitatē elegi.
Iste aūt erroꝛ ꝺ supbia eoꝝ nascit: q̃ putātes se aliq̃d eē cū ni/
Roma.1.c. hil sint: Sat. vj. euanescūt in cogitatiōibꝰ suis: ⁊ obscurat insi/
piēs coꝛ eoꝝ: dicētes enī se sapiētes esse stulti facti sūt. Sz ecō/
trario dñs docet fideles viā/⁊ seruat eos ab erroꝛe ꝓpt̃ hūilita/
tē suā: q̃ ꝺ sua sapia nō p̃sumūt/ꝯ ī captiuitatē redigūt oēs in/
tellectū suū/in obsequiū christi: Unde subdit: d Et adiuuit
pauperem.i. fidelē eccl̃iā: quę se pauperem sensu reputat: e De
inopia. i. ꝓpt̃ ꝗ q̃ se inopē reputat: nō ꝺ se p̃sumēs/ꝯ tota spē
ī deo ponēs. Adiuuit/dico ita/q̃ eā in inocētia seruat: ⁊ nūer
fideliū multiplicat. Hoc ē q̃ ꝺ sl'dit: f Et posuit sic oues fa
milias: q̃ sic legēdū ē: Posuit/illū vl' illā pauperē.s. eccl̃iā: fa
milias/multiplicādo fideles: sic oues.i. in inocētia ⁊ simplici/
tate. Jn ꝗ etiā q̃ dic ꝑ singl'arit/pauperē: ⁊ ꝺ eodē addit pl'alit/
familias ⁊ oues: inuit q̃ iste vel ista paup ē familię multę. i.
multę eccl̃ię: tñ vna ē eccl̃ia ⁊ vna ouis. Hęc aūt tāta mysteria
diu latētia ⁊ tō dulcit inuēta: h Uidebūt recti/ꝑ fidē: et vi/
dētes/lętabūt. k Et ois iniq̃tas/hęreticoꝝ garriēs ꝗ vnita
tē eccl̃ię: l Opilabit os suū/puicta ⁊ ꝓfusa. Job.v.c. Erit
egeno spes: iniq̃tas aūt ꝗhet os suū. Ex q̃ ꝗ dñs ita adiuuat pau
perē.i. eū q̃ ñ ꝺ se ꝯ ꝺ miscōia dei ꝓfidit: m Quis sapiēs et
custodiet hec: vt.s. ñ ꝺ se p̃sumat: ꝯ ꝺ miscōia dei ꝓfidat: Hoc
ē q̃ ꝺ seq̃t: n Et itelliget miscōias dñi: ñ sua merita: ⁊ sic
totū legit ꝯ ꝺ inꝛogatiōe. Uel pt̃ ibi termiari inꝛogatio. Quis
sapiēs ⁊ custodiet hec: q.ꝺ.q̃ ē sapiēs: custodiet ꝯ: vt.s. sit
humil' ⁊ pauperē reputet. Et/bñ ꝺz ꝗ facere: q̃ si fecerit/itelli
get miscōias dñi: q̃.s. ꝺ erroꝛe liberat egenū ⁊ ꝺ ꝓsuetudine
praua ⁊ ꝺ naufragio: q̃ deniq̃ ꝓstituit eū ī ꝓl'o: nō illo vbi sup/
bis resistit/sed in populo suo/vbi humilibꝰ dat gratiam.

Moralit ✱ sic dic alia lr̃a: Effusus ē ꝓtēptꝰ sup principes. Et quia ita
sūt intēti circa ꝓtētiōes: tō nō pnt̃ studere vtilitati aiaꝝ: nec me/
ditari legē dei: Uñ addit: a Et errare fecit eos. Mat.xxij.c.
Errat̃ nesciētes scp̃turas. Fecit/dico/punitiue vel ꝑmissiue.
Esa.xix.c. Dñs miscuit ī medio eiꝰ spm̃ vertigis: ⁊ errare fecit ęgy
ptū. b In iuio/diuitiaꝝ ⁊ supbię: q̃ sūt causę q̃re ꝓtēdūt. De
diuitiis. Gen̄. xiij.b. Erat eoꝝ suba multa ⁊ nō q̃bāt habitare cō/
munit: vñ ⁊ facta ē rixa int̃ pastores gregū abraā et loth. De su/
perbia. Prouer. xiij.b. Int̃ supbos sp̃ iurgia sūt. Jn his inuis
errāt multi sequētes diuitias ⁊ vanitatē. Propt̃ ꝑmū dic/Eccl̃j.
xxxj.b. Btūs vir q̃ inuēt' ē sine macl'a/⁊ q̃ pꝰ auꝝ ñ abijt. Pro/
pter secūdū/Hiere.ij.a. Ambulauerūt pꝰ vanitatē: ⁊ vani facti
sūt. c Et ñ in via/pauperē ⁊ hūilitatē: De q̃ Matth. vij.b.
Qꝛ angusta porta ⁊ arta via q̃ duc ad vitā. Luc̃. xiij.e. Cōtēdi
te intrare p ãgustā portā. Jn hac via ñ errat: ꝗz multi stulticiaz et
erroꝛē reputēt intrare viā istā. Esa. xxxv.c. Hęc erit vob direc/
ta via: ita vt stulti ñ errēt p eā. Et q̃ ī hac via ñ errēt/ꝺ ofidit cum
subdit: d Et adiuuit pauperē ꝺ inopia. q.ꝺ.ipa inopia ē
ei adiutoriū ne peccet. f Et posuit familias. i. ꝓuēt' q̃ sunt
obediētes alterꝰ volūtati: g Sic oues. i. dat eis simplicitatē
et inocētiā. Jtē/sic oues. i. ī ouibꝰ ⁊ gregibꝰ ⁊ sub pastore: q̃ ꝺ
est ꝗ religiosos exēptos. Et nota q̃ dñs ꝺz adiuuare pauperē ꝺ
inopia: quia inopia a deo data multi modis adiuuat: videlicet:
Humiliat. i. tollit occasionē supbię q̃ est ī diuitiis. Osee. xiij.b.
Retrabit a luxu/ (Adipleti sūt ⁊ saturati ⁊ eleuauerūt coꝛ suū.
ria: q̃ ñ hz vñ suū pauptas pascat amoꝛē. Econtrario diuitię
īcitāt ad luxuriā. Hiere. v.b. Saturaui eos ⁊ męchati sunt.
Retrabit a gula: sic diuitię irritāt. Luc̃. xij.c. Aia habes multa ⁊c.
Retrabit hoiez a vindicta. Eccl̃j. xiij.a. Pauper lęsus tacebit.
Retrabit ab auaricia: sic diuitię excitāt auariciā. j. Timoth. vj
Quia b. Qui volūt diuites fieri ⁊c. Glo. Qui diuitias appetit cupe
Retrabit ab ocio. Prouer. xvj.d. Aia laborāt̃ la/ (appetit.
borat sibi: quia compulit illum os suū.
Retrabit a supfluis expensis: sic diuitię faciunt eas fieri. Ps.
Ps.41. Abyssus abyssū inuocat. Abyssus diuitiarū/abyssū expēsaꝝ:
q̃ vbi sl' multę diuitię: sūt et multi q̃ comedūt eas: Eccl̃s. v.c.
Ps. 72. Ab oi malo reuocat: sic ⁊ diuitię sūt occasio oīs mali. Ps. Pro
dijt q̃si ex adipe iniq̃tas eoꝝ. j. Timoth. vj.b. Radix enī ⁊c.
Ps.39. Facit deum sollicitum de homine. Ps. Ego autem mendicus
sum ⁊ pauper: dñs sollicitꝰ est mei. Deut. x.d. Dñs amat pegri/
nū ⁊ dat ei victū atq̃ vestitū b Uidebūt recti. i. boni hoies
⁊ deū timētes: Uidebūt ꝓfectū sup dictū religiōis: i Et ex ꝗ
lętabunt. Boni enī ex ꝗ lętant ⁊ mali ꝓfundunt: Uñ subdit:
k Et ois iniq̃tas opilabit os suū. q.ꝺ.mali ⁊ iniq̃ nō ꝗt
q̃d dicāt ꝗ eos. Sup. Rex ꝗo lętabit in deo. i. hō iust' q̃ se bñ re/ Ps.62.
git. Ul' rex. i. ꝗlat' ipi' religiōis/q̃ lętat in deo ꝺ ꝓfectu subditoꝝ.
Uñ apl's Phil. iij.a. Frēs charissimi ⁊ desideratissimi/gaudiū
meū ⁊ coꝛona mea. Et laudabunt omēs qui iurāt ī eo. i. qui se ei
voto religiōis astrīgūt: q̃ laudant a bonis ñ a mal': Quia obstru
ctū est os loquētiū iniq̃. j. Pet. ij.c. Sic ē volūtas dei vt bñfa/
ciētes obmutescere faciat̃ imprudētiū hoīm ignātiā. Uel sic:
b Uidebūt recti ⁊c.
Recti sūt q̃ ad cęlestia p
desiderū erigūtur: ⁊ ad
terrena p amoꝛē nō icur
uant. Cant̃. j.b. Recti
diligūt te: ñ tua. Isti vi
dēt te clare: q̃ ñ exęcāt
puluere krenoꝝ/nec ster/
coribus hirūdinū: sicut
Tob. ij.b.s. tpalibꝰ: q̃ hi/
rūdines. i. scti/pēnis ꝓtu
tū volātes reputāt sterco
ra. Phil. iij.b. Oia arbitroꝛ vt stercoꝛa. Multi sl' aūt sic talpa:
q̃ ñ videt nec pt̃ viuere nisi ī tra. Sz scti sl' vt aq̃la/q̃ hz acutū vi
sū: Uñ nūc videt solē: tñ p speculū in ęnigmate: in futuro aūt vi 1.Cor.13
debūt facie ad faciē. Et ꝺ vtraq̃ visiōe seq̃t lęticia: Uñ addit:
i Et lętabūt. Uñ Prouer. xv.d. Lux oculoꝝ lętificat aiam.
Eccl̃s. xj.c. Dulce lumē ⁊ delectabile oculi videre solē. Jō dice/
bat/Tob. v.b. Quale gaudiū mihi erit q̃ in tenebris sedeo ⁊ lu/
mē cęli ñ video: Sic erūt boni ī lęticia. Sz ñ sic ipij ñ sic: quia
seq̃t: k Et ois iniq̃tas opilabit os suū. i. os ois iniqui
opilabit. j. Regl. ij.b. Impij in tenebris ꝓticescent: Et ñ dicit
claudet: ꝯ oplabit: in q̃ notatur maiꝛ doloꝛ. Prouerb. xx.c.
Suauis ē hoi panis mēdacij. i. pctñ q̃ ꝺ p delectationē blandit̃
et refectionē ꝑmittit: sed mētit̃. Et sequit̃: Postea implebit os
eiꝰ calculo: in q̃ notat̃ pęna pctōꝝ. Calculꝰ ē lapis ignit': q̃ si os Calcul' q̃d
impletū fuerit vret illud: in q̃ notat̃ pęnę acerbitas/ q̃ ignitus.
Jtē q̃ iplebit̃: notat pęnę vniuersalitatē. Jtē q̃ lapis ē: notat
pęnę durabilitas: q̃ lapis q̃ implet os ⁊ masticari ñ pt̃ trāsgluti
ri nō pōt nec expui. Et q̃ pauci sūt q̃ p̃dicta ꝓsiderēt. s. ꝓfectū
religiosoꝝ/gaudia iustoꝝ/pęnā reprobꝝ: q̃rit: m Quis sa/
piēs ⁊ custodiet hęc. s. p̃dicta: q.ꝺ.quis ē ita sapiēs vt velit
custodire pauptatē in religiōe/rectitudinē in coꝛde/visū siue lu/
mē in rōne/lęticiā in mēte/pęnaz reprobꝝ ī memoratiōe: q.ꝺ.
pauci sūt tales. Deut. xxxij.ꝺ. Gēs absq̃ ꝓsilio ⁊ sine prudētia:
vtinā sapent ⁊ itelligerēt ac nouissima ꝓuiderēt. n Et itelli/
get miscōias dñi: q̃s mlti recipiūt ⁊ pauci itelligūt. Miseri/
coꝛdias dic pluralit̃: q̃ multę sūt dei miscōię. Et btūs Ber̄n. Ps.88.
septē assignat miscōias: sic dixim'. ē. ibi: Miscōias dñi ī ęternū
cātabo: Quas ⁊ ꝗ ꝓpt̃ eos q̃ nō audierūt: vl' nō recolūt possum' Septē dn
repetere. Dic igit̃ btūs Ber̄n. Septē in me iuenio dei miscōias sericordie
Pria ē/q̃ a multi pctis adhuc ī seclo positū me custodiuit. Pri
ma inquā ñ int̃ oēs q̃s ꝑ impēdit: ꝗz int̃ septē ꝑma. Et ꝗ tribus
modis: occasiōis subtractiōe: resistēdi data virtute: affectiōis sa/
nitate. Scda miseratio fuit expectatio sustinēt̃ q̃ tardabat vlti/
onē: q̃ idulgētiā cogitabat/longanimit̃ expectās electionē p̃de
stinatiōis suę ipleri volēs/et q̃ nos dilexit nimiā charitatē. Ter
tia miseratio fuit q̃ ad pniaz me ꝓuertit ꝓcutiēs coꝛ meū ⁊ exci/
tās vt aduerteret meoꝝ vulnera pctōꝝ et vulnerū sentiret dolo
rē/terrēs ⁊ deducēs ad portas iferi: et meliorē ꝑ ꝓsolationē inspi
rās/spē indulgētię largiēdo. Quarta misericoꝛdia fuit q̃ suscę/
pit misericoꝛdit̃ pnitētē: Sic enī ex toto idulsit ⁊ tā liberaliter
oēz donauit iiuriā/vt iā nec dānet vlciscēdo nec ꝓfūdat ip̃ropan
do: nec mīnꝰ diligat ip̃utādo. Seq̃t̃ miscōia q̃nta p quam mihi
ꝓtinēdi deiceps et emēdatꝰ vitūdi p̃stitit virtutē: carnē cū ꝓci/
piscētijs suis: p̃sens ęculū cū curiositatibꝰ suis: et etiaz ipm cū
tēptatiōibꝰ suis ꝓterēs sathanā sub pedibꝰ meis. Sexta miseri/
coꝛdia est gr̃a ꝓmerēdi bona ęt̃na: q̃ gr̃a ī tribꝰ maxime ꝓstat: i
odio p̃teritoꝝ maloꝝ: i ꝓtēptu p̃sentiū bonoꝝ: i desiderio futu/
roꝝ. Septīa miscōia ē spes obtinēdi: Tria siq̃dē ꝓsidero ī q̃bꝰ
✱ spes mea tota ꝓsistit:

a tio sup ꝑncipes: et errare fec
b c eos ī inuio et nō ī via. Et ad
d e iuuit pauperem de inopia:
f g h i k l ⁊ posuit sicut oues familias.
Uidebūt recti et lętabūt: et
m oīs iniq̃tas opilabit os suū.
n Quis sapiens et custodiet
hęc: et itelliget miscōias dñi.

Alt ⁊ sedu

Alt ⁊ mer citate

Alt ⁊ iocū buntur

Alt ⁊ miser tiones

* spes mea tota ꝓsistit: q̃ sũt charitas adoptiõis: ꝟitas ꝑmissiõis: ptãs redditiõis: Scio cui credidi ⁊ cert⁹ sũ: qz ĩ charitate nimia adoptauit me: qz verax ē in ꝑmissiõe ⁊ potẽs ĩ exhibitiõe. Hic ē funicul⁹ triplex q̃ difficile rũpit: quem nob a patria nr̃a ĩ hũc carcerẽ dimissũ firmit obsecro teneamus: vt ipe nos subleuet ⁊ trahat vsq̃ ad ꝓspectũ magni dei. Hęc sunt ꝟba bti Berñ. cũ q̃ ad illũ ꝓspectũ nos pducat ipe christ⁹ qui est bñdict⁹ in secula seculorum: Amen.

2. Timoth. 1.

Eccli. 4. c.

Exposi. Psalmi. CVII

Paratũ cor meũ ⁊c. Titul⁹. Cãticũ psalmi ipsi dauid. In p̃cedẽti psalmo egit ꝏ humilitate ecclię: In isto agit ꝏ liberatore p quez exaltata est. Agit eni h̃ de duab⁹ natur ĩ christo: vñ de ipo intitulat psalm⁹. Et ē sensus: Cãticum psalmi. i. psalm⁹ iste q̃ agit ꝏ mẽt iocũdita te/q̃ ꝏ bonis opib⁹ pcedit: ad q̃ idẽ psalmus nos monet: attribuit ipsi dauid. i. christo: q̃ in h̃ psalmo loq̃t. Intẽtio est monere nos vt christũ credam⁹ verũ deũ ⁊ hoiez. Modus. Biptit⁹ ē psalm⁹. Primo gr̃as agit christ⁹ deo pñ: qz suscipiẽs passionẽ surrexit ĩ gloriã. Scdo dic q̃ sal⁹ facta sit oĩ ꝛęsup quã ē gl̃ia dñi: ibi: Vt liberẽt dilecti tui. Sciẽdũ aũt q̃ sic vaga lege artis musicę iuẽtores carminũ ex diuersis ꝟbis cõpĩgũt carmia: Ita psalm⁹ iste cõpact⁹ est ex duab⁹ ptib⁹ extremis: quinq̃gesimo sexto. s. Miserere mei de⁹/miserere ⁊c. ⁊ q̃nq̃gesimo nono. s. Deus repulisti. Mõ tñ idẽ est titul⁹ ĩ illis psalmis et ĩ isto. Quę tituli mutatio nos in p̃dictis psalmis ad aliũ mittit ĩtellectum: Cũ eni in ꝑ illoz oñdatur fuga dauid ⁊ hũilitas ei⁹: ĩ altero fortitudo ⁊ victoria: hic ꝟo oñdat humilitas christi in carne ⁊ altitudo ĩ diuinitate: in illis p̃cedẽtib⁹ mittimur ad intellectũ hui⁹. Loq̃t aũt in h̃ psalmo christ⁹/q̃nq̃z ĩ ꝓria psona: q̃nq̃z in psona mẽbroz. Primo q̃ ĩ ꝓria psona dic ad pr̃em: a Paratum cor meũ: O de⁹ pr̃ ad laudãdũ te. Et vt gemiatio notet ꝓfirmationẽ: repetit: Paratũ cor meũ: Et iõ faciã id ad qꝏ patũ est cor. s. cãtabo ⁊c. Vel sic/ a Paratũ/ē/cor meũ/ad patiẽdũ. b Paratũ cor meũ/ad resurgẽdũ. c Cãtabo/ĩ hilaritate cordis. d Et psallã/ĩ sctitate opis: Et h̃/ e In gl̃ia mea. i. p gl̃ia resurrectiõis meę: Vel/p gloria/victorię ⁊ triũphi habiti ꝏ diabolo: p q̃ ipe gaudẽs passus ē: qꝏ idẽ est qꝏ cãtare ⁊ psallere. Hoc significatũ est. iij. Regl. vj. c. q̃ dixit dauid: Ibo ⁊ reducã arcã dñi cũ bñdictiõe ĩ domũ meã. Et seq̃tur: q̃ reducẽs pcurrebat ĩ orgãis armigatl ⁊ saltabat totl virib⁹ añ dñz. Per dauid ĩtelligit christ⁹: q̃ venit ꝏ cęlo ĩ mũdũ/vt reduceret arcã. i. ecclĩã suã: in domũ suã cęlestẽ: et ĩ reductiõe psallebat ĩ organis armigatl. i. ad armũ ligatl. s. ĩ lignis crucl. Seq̃t vox pñis ad filiũ/vel filij ad corp⁹ assũptũ: f Exurge psalteriũ ⁊ cithara. i. o fili surge a morte. Et vocat filiũ psalteriũ et cithara. Psalteriũ ꝓpt mor ⁊ ꝟtutũ pcordiã. Cithara ꝓpt carnis mortificationẽ. Deide rñdet fili⁹: et est q̃si dialog⁹. g Exurgã diluculo. i. mane. Ex h̃ loco habet q̃ christ⁹ diluculo surrexit. Et p⁹ q̃z resurrexero dic christ⁹: i Cõfitebor tibi i pop̃l dñe. s. i ꝓpl̃is christiãis. k Et psallã tibi i natiõib⁹/oĩbus qb⁹ filij⁹ nomẽ pñis p apl̃os mãifestauit: et ipi ꝓfessi sũt fidẽ ei⁹. Cõfitebor/inq̃z/⁊ psallã: l Quia magna ē sup cęlos miscdia tua. i. qz tu ꝏ miscdia tua exaltasti hũanitatẽ meam sup cęlos: vbi etiã ãgeli bñficijs tuis fruũt. m Et vsq̃ ad nubes. i. vsq̃ ad apl̃os: ē/ n Veritas tua. i. ipletio ꝑmissionis tuę. Vel/veritas tua: quã p spm̃ tuũ docuisti eos: sic ego ꝑmiserã eis/ Job. xvj. c. dicẽs: Cũ venerit ille spũs ꝟitatl docebit vos oez ꝟitatẽ. Hęc ꝟitas vere fuit ĩ apl̃is sic in nubib⁹: qz sic nubes ipleẽ aq̃ ⁊ p⁹ modũ pluit sup trãita apl̃i ipleti ꝟitate ⁊ doctrina spũsscti pluerẽt sup trã ecclię pluuiã doctrinę. Esa. lx. b Qui sũt isti q̃ vt nubes volãt: Seq̃t vox ecclię q̃si p̃missa audientl ⁊ applaudẽdo dicẽtl ad christũ: o Exaltare sup cęlos de⁹. i. o christe mãifesta q̃ tu sis exaltat⁹ sup cęlos: p Et sup oez trã/exaltet/gl̃ia tua. i. resurrectio ⁊ ascẽsio ⁊ sessio tua ad dexterã pñis/q̃ ad gl̃iã tuã ptinẽt: p̃dicet ⁊ mãifestet p apl̃os: ꝏ qb⁹ dixisti: vsq̃z ad nubes ꝟitas tua. Moraliter a Paratũ cor meũ. Sup̃ iuitauit ꝓpha ad ꝓfessionem cũ dixit ter: Cõfitemi dño ⁊c. Hic rñdet auditor dicẽs: Paratũ cor meũ de⁹/q̃ ad ꝓtritionẽ: b Paratũ cor meũ/q̃ ad fidẽ: q̃ parat ⁊ purificat. Actl. xv. b. Fide purificãs corda eorz. c Cãtabo/ q̃ ad ꝓfessionẽ: d Et psallã/q̃ ad satisfactionez. Et h̃/ e In gloria mea. i. ĩ puritate ꝓscię meę. vj. Corl. j. c. Gl̃ia nr̃a h̃ ē testimoniũ ꝓscię nr̃ę. Vel sm̃ Berñ. sic: a Paratũ cor meũ de⁹/ad aduersa: patũ ad ꝓspa: patũ ad humilia: patũ ad sublimia: patũ tibi dñe vacare: patũ ꝓximis mĩstrare: patũ ad oĩa q̃cũq̃z p̃cępis. Vñ ñ semel ꝑ scdo ꝏz: b Paratũ cor meum ⁊c. Qui aũt habz cor ita patũ ad oĩa: tal⁹ põt hãe pacẽ cordis et gaudiũ. Vñ bñ p⁹ h̃ subdit: c Cãtabo. Et q̃ hz cor tale ⁊ int⁹ gaudiũ/pt opari ⁊ bonã cõsciaz hãe: Vñ addit d Et psallã in gl̃ia mea. Sz qz h̃ pmittẽdo dic: et multi ꝓmittũt ⁊ nõ soluũt: Bñ subiũgit: f Exurge psalteriũ ⁊ cithara. i. stati exurgãt bona opa. Per psalteriũ decachordũ/itelligik impletio decẽ mandatoꝝ. Per citharã/carnis mortificatio. Sup̃. Cõfitemi dño ĩ cithara: ĩ psalterio decẽ chordarũ psallite illi. Sz qz nihil possumus facere sine gratia dei/addit: g Exurgã/ꝏ vitio. s. ad bona opa: h Diluculo. i. ĩ ortu gr̃ę. Sup̃. Ort⁹ ē sol ⁊ ꝓgregabũt. s. ferę ⁊ bestię pctõꝝ: ⁊ ĩ cubilib⁹ suis collocabũt. q. d. pctã fugiẽt ⁊ hõ exurget ad bona opa. Vñ seq̃t ibi: Exibit hõ ad op⁹ suũ ⁊c. Sũt ãt q̃dã q̃ mal⁹ nõ purgat/ volũt bona opa facere: qꝏ ē ꝗ naturã: qz ꝑus eradicãdę st spinę ⁊ vrticę: ⁊ deide bonę plãtę plãtãdę. Sic ꝑus ēz: Declia a malo: et postea addit: et fac bonũ: Vñ subdit i Cõfitebor tibi i pop̃lis dñe: Ecce pctĩ eradicatio p ꝓfessionẽ. k Et psallã tibi in natiõibus: Ecce bona operatio. Sz nota q̃ dic: Cõfitebor tibi i pop̃lis. i. i oculoĩm: qꝏ ē ꝗ q̃sdã psonas q̃ volũt ꝓfiteri ĩ camerl ⁊ ĩ locl suspectl. Item dicit: psallã. i. bona opa faciã: ñ ad vanã gl̃iã: sz/tibi. i. ad honorẽ tuum: Et h̃: ĩ nationib⁹: vl⁹/ĩ plebib⁹/alia lr̃a. Juxꝗ illud Mat. v. b. Sic luceat lux vr̃a corã hoib⁹ vt videant opa vr̃a bona ⁊c. Hęc ãt duo. s. ꝓfessio ⁊ bona opatio faciẽda sũt ĩ spe venię ⁊ cũtiore vidictę: Vñ addit: l Quia magna ē miscdia tua: ñ tñ sup pctõres: ꝑ etiã sup cęlos. i. sup iustos ⁊ ꝓtęplatiuos: q̃ q̃z tũ cũq̃z iusti sint/ ncẽ hũt ñ iusticiã allegare ꝑ miscdiã implorare. Qz vt dic Greg⁹: vita sctõꝝ succũbit si pietas ꝏ sit. Job. ix. b. Si habuero q̃ꝓiã iustũ ñ rñdebo: ꝑ meũ iudicem deꝓcabor. m Et vsq̃z ad nubes ꝟitas tua. i. vsq̃ ad pctõres puniẽdos. Judę. j. d. Hi st nubes sine aq̃ q̃ a vẽtl circũferunt. Sic q̃ dixit dei miscdiã eẽ sup iustos ⁊ sctõs: ⁊ ꝟitatẽ iusticię sup pctõres malos. Sz ne credat q̃ tñ p̃mis fiat miscdia: ⁊ tñ alijs iusticia: q̃si cãcellatl mãib⁹ aut sermõib⁹/addit: o Exaltare sup cęlos de⁹. i. fac vt ipi cęlestes hoies te exaltẽt bonis opib⁹: ⁊ sic iusticiã faciẽtes/ꝏ iusticia remũerẽt. Exaltat aũt dñs ĩ bonis hoib⁹: p bonã famã/p cultũ/p iudiciũ/p fidẽ/ p ꝓtęplationẽ. Ps. Exaltare dñz deũ nr̃m. p Et sup oez trã. i. sup pctõres: q̃ sũt oĩs trã. i. oĩno trenĩ: Sit/ q Gl̃ia tua. i. miscdia: q̃ ꝏz gl̃ia. Ro. iij. d. Oes peccauerẽt ⁊ egẽt gl̃ia dei. Et ꝏz miscdia dei gl̃ia ei⁹: qz sic ꝏz ĩ Collecta: Oipotẽtiã suã pcẽdo maxie ⁊ miserẽdo mãifestat. r Vt liberẽt. Scda ps: ĩ q̃ oñdit q̃ sal⁹ facta sit oĩ trę⁹. Et h̃/ dit de hũilitate christi ⁊ maiestate ei⁹. Est q̃ sensus: Exaltare ⁊c. et sup oez ter. gl. t. vt liberẽt dilecti tui/de mãu diaboli: q̃ eos tenebat: Quosdã in pctõ: q̃sdã in limbo. Zach. ix. c. Tu q̃z eduxisti victos tuos ꝏ lacu ĩ q̃ ñ erat aq̃. Propt h̃ ĩ psona ãtiq̃ꝝ patꝝ clamat ecclia ĩ aduẽtu: Veni ad libandũ nos. Et vt h̃ liberatio fiat: Saluũ fac me

Ps. 32.

Ps. 105.

Ps. 36.

Ps. 5.

Ps. 4.

Allegorice de christo

Moraliter

Moraliter